

Linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej uwzględniająca ustalenia z III posiedzenia KK NSRO z dnia 30 czerwca 2008 r. zatwierdzona późniejszymi uchwałami KK NSRO z dnia 4 lipca 2008 r., 4 sierpnia 2008 r. oraz 12 sierpnia 2008 r.

Kat int.	Dziedzina Interwencji	Programy Operacyjne Polityki Spójności		Programy Operacyjne Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej
		Regionalne Programy Operacyjne/ PO Kapitał Ludzki (komponent regionalny)	Programy Operacyjne na poziomie centralnym w ramach Polityki Spójności	
20-23	Drogi	<p>Drogi wojewódzkie Drogi powiatowe Drogi gminne (z wyłączeniem dróg wydzielanych lub przebudowywanych w ramach projektów scaleniowych)</p> <p>Bezpieczeństwo ruchu drogowego na drogach podlegających JST (wojewódzkie, powiatowe, gminne, poza drogami krajowymi w miastach na prawach powiatu)</p> <p>Inteligentne Systemy Transportu na drogach podlegających JST (wojewódzkie, powiatowe, gminne, poza drogami krajowymi w miastach na prawach powiatu)</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Autostrady Drogi ekspresowe Drogi krajowe Drogi krajowe w miastach na prawach powiatów Minimalna wartość projektu drogowego – 20 mln PLN.</p> <p>Bezpieczeństwo ruchu drogowego na drogach krajowych (bez działań szkoleniowych) Minimalna wartość projektu - 4 mln PLN.</p> <p>Inteligentne Systemy Transportu na drogach podlegających GDDKiA oraz JST w miastach na prawach powiatów Minimalna wartość projektu dotyczącego studiów wykonalności – 2 mln PLN, pozostałe – 8 mln PLN.</p> <p>Minimalna wartość projektu dotyczącego przygotowania dokumentacji technicznej - nie dotyczy</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa – Schemat I Scalanie gruntów Zakres pomocy Drogi gminne i dojazdowe do gruntów rolnych wydzielane lub przebudowywane w ramach projektów scaleniowych.</p>
			<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Drogi i infrastruktura towarzysząca w ciągu dróg wojewódzkich – od 20 mln PLN (projekty zidentyfikowane na liście projektów indywidualnych PO RPW)</p> <p>Obwodnice miast w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich – od 8 mln PLN (projekty zidentyfikowane na liście projektów indywidualnych PO RPW)</p>	

24	<p>Trasy rowerowe</p>	<p>Ścieżki rowerowe będą wspierane w RPO. Województwa Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie, Lubelskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie z wyłączeniem projektów zidentyfikowanych do realizacji w ramach listy projektów indywidualnych PO RPW.</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW</u></p>	<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> <u>Kompleksowy projekt</u> mający na celu stworzenie podstawowej infrastruktury związanej z obsługą ruchu rowerowego. Projekt obejmujący swym zasięgiem 5 województw Polski Wschodniej, składać się będzie z dwóch komponentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa i oznakowanie ścieżek rowerowych o utwardzonej nawierzchni (głównie na terenie miast), • wytyczanie i oznakowanie tras rowerowych na terenie pozamiejskim gdzie z uwagi na środowisko naturalne nie jest wskazane położenie nawierzchni bitumicznej lub betonowej. 	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> <u>Odnowa wsi:</u></p> <p>Zakres pomocy</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa, remont lub przebudowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społ-kult. <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana na: projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo, • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców, albo, • w miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe</p> <p>Wysokość pomocy na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 25 tys. PLN oraz nie wyższa niż 500 tys. PLN dla miejscowości w okresie realizacji Programu</p> <p>Beneficjent - Gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub inny związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego</p> <p><i>LEADER – Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju</i></p> <p><u>Zakres pomocy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa lub remont, przebudowa publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznej i społeczno-kulturowej, • budowa/odbudowa tras rowerowych. <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana na projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 20 tys. mieszkańców, albo • w miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys.
----	------------------------------	---	---	--

				<p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe – 25 tys. PLN na projekt.</p> <p>Beneficjent – osoba fizyczna zameldowana lub posiadająca siedzibę na obszarze LGD, jeśli prowadzi działalność gospodarczą, organizacja pozarządowa, osoba prawna i jednostka organizacyjna kościoła lub związku wyznaniowego, posiadająca siedzibę lub działająca na obszarze LGD.</p>
16-19	Koleje	Zakup taboru dla połączeń regionalnych oraz modernizacja regionalnej sieci kolejowej	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Eliminacja wąskich gardeł na liniach kolejowych, Połączenia kolejowe o znaczeniu międzyregionalnym i międzynarodowym Zakup taboru dla połączeń międzynarodowych i międzyregionalnych. Minimalna wartość projektu – 40 mln PLN.</p> <p>Minimalna wartość projektu dla projektów dotyczących systemów łączności (ERTMS, GSM-Rail) – 16 mln PLN</p> <p>Minimalna wartość projektu dotyczącego przygotowania dokumentacji technicznej - nie dotyczy</p>	
29	Infrastruktura portów lotniczych	<p>Infrastruktura regionalnych portów lotniczych (spoza sieci TEN-T) – wsparcie w poszczególnych RPO na podstawie wyników negocjacji z KE w tym zakresie.</p> <p>W wyniku ustaleń z I rundy negocjacji w regionach, w RPO woj. wielkopolskiego i małopolskiego dopuszcza się finansowanie w zakresie lotnisk będących w sieci TEN-T, jako uzupełnienie do projektów realizowanych w PO IŚ.</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Infrastruktura portów lotniczych, które znajdują się w sieci TEN-T: infrastruktura oraz urządzenia nawigacyjne – finansowane z Funduszu Spójności. Minimalna wartość projektu – 40 mln PLN.</p>	

		<p>Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego: Wsparcie tylko w portach lotniczych obsługujących ruch międzynarodowy (zaakceptowanych przez KE)- maksymalna wartość projektu 4 mln PLN</p>	<p>Bezpieczeństwo i ochrona transportu lotniczego (lotniska obsługujące ruch międzynarodowy) ze środków EFRR Minimalna wartość projektu – 4 mln PLN.</p>	
16 23 30- 32	<p>Porty morskie i rzeczne, drogi wodne.</p>	<p>Lokalne i regionalne porty morskie oraz regionalne porty rzeczne. W RPO <u>nie będą</u> wspierane porty morskie: Świnoujście, Szczecin, Gdynia, Gdańsk, Police, Elbląg, Kołobrzeg i Darłowo. W RPO <u>nie będą</u> wspierane części portów służące wyłącznie rybołówstwu.</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Wsparcie rozwoju infrastruktury w portach morskich: Świnoujście, Szczecin, Gdynia, Gdańsk, Police, Elbląg, Kołobrzeg i Darłowo. Połączenia drogowe i kolejowe do ww. portów morskich. Transport wodny śródlądowy na górnej i środkowej Odrze. Minimalna wartość projektu - 20 mln PLN.</p>	<p><u>PO „Ryby”</u> Porty rybackie Wyposażenie istniejących portów rybackich, w tym w szczególności finansowane będą inwestycje w restrukturyzację istniejących miejsc wyładunku oraz poprawę warunków wyładunku i modernizację małych przystani rybackich. Finansowane będą jedynie inwestycje dotyczące istniejących portów rybackich i istniejących miejsc wyładunku, a także budowa małych przystani rybackich i przystani plażowych.</p> <p>W celu całkowitego wyeliminowania ryzyka podwójnego finansowania w ww. portach morskich, potencjalni beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby.</p>
25 28 52	<p>Transport publiczny</p>	<p>Demarkacja z PO IŚ – na terenie 9 obszarów metropolitalnych (warszawski, poznański, katowicki, łódzki, trójmiejski, wrocławski, krakowski, szczeciński, bydgosko-toruński) wspieranych z PO IŚ, w RPO możliwe są do realizacji projekty o wartości maksymalnej 100 mln PLN</p> <p>Na pozostałych obszarach – bez ograniczeń kwotowych</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Budowa i modernizacja infrastruktury czystego transportu publicznego na terenie 9 obszarów metropolitalnych (warszawski, poznański, katowicki, łódzki, trójmiejski, wrocławski, krakowski, szczeciński, bydgosko-toruński) wraz z zakupem taboru szynowego (tramwaj, metro, szybka kolej miejska) oraz trolejbusowego.</p> <p>Inteligentne Systemy Transportu na obszarze 9 obszarów metropolitalnych w zakresie transportu publicznego oraz obejmujące odcinki dróg podległych GDDKiA Źródło współfinansowania – Fundusz Spójności. Minimalna wartość projektu - 100 mln PLN</p>	
			<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Kompleksowe projekty z zakresu zintegrowanego miejskiego transportu publicznego w 5 miastach wojewódzkich Polski Wschodniej Minimalna wartość projektu 80 mln PLN (projekty zidentyfikowane na liście projektów indywidualnych PO RPW)</p>	

26 27	Transport multimodalny	<p>Projekty w zakresie transportu multimodalnego dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • centrów logistycznych, • terminali transportu multimodalnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do realizacji projektu. <p>Maksymalna wartość projektu – 20 mln PLN</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Centra logistyczne, terminale kontenerowe na liniach kolejowych i w portach morskich Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p>	
80 81	Współpraca międzyregionalna	<p>1. Projekty współpracy pomiędzy regionami UE dotyczące tematów/priorytetów wspólnych dla współpracujących regionów i zdefiniowanych w programach operacyjnych Celu 1 i 2.</p> <p>Przykładowe działania: stworzenie sieci współpracy międzyregionalnej, staże w miastach/regionach bliźniaczych, wizyty studyjne (programy wymiany doświadczeń), wspólne konferencje i warsztaty, tworzenie wspólnych studiów, analiz, badań, baz danych, portali, platform elektronicznych, wymiana doświadczeń, wspólne prowadzenie kampanii, akcji informacyjnych, wspólne przygotowywanie strategii i planów rozwoju przez miasta i regiony bliźniacze;</p> <p>2. Stworzenie i funkcjonowanie regionalnych sieci wymiany doświadczeń organizacja konferencji i warsztatów, szkolenia, wydawanie publikacji i promocja, ect.).</p> <p>Województwa: Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie, Lubelskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie z wyłączeniem projektów zidentyfikowanych do realizacji w ramach PO RPW.</p>	<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Wspieranie sieci współpracy dotyczącej innowacyjnej działalności gospodarczej (np. identyfikacja i rozwój klastrów);</p> <p>Prowadzenie spójnych badań analitycznych mających na celu wypracowanie wspólnych dla całego obszaru strategii i programów rozwoju</p> <p>Przygotowanie analiz, ekspertyz i publikacji dotyczących poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej</p> <p>Organizacja warsztatów, seminariów i konferencji (ogólnych i tematycznych) na temat rozwoju regionalnego Polski Wschodniej</p> <p>Organizowanie warsztatów, których celem będzie wymiana doświadczeń w zakresie pozyskiwania i obsługi inwestorów</p> <p>Stworzenie wspólnych baz danych na tematy związane z wdrażaniem polityki spójności na obszarze Polski Wschodniej</p> <p>Wspólne projekty promocyjne obszaru Polski Wschodniej</p> <p>Tworzenie wspólnych dla Polski Wschodniej baz danych ofert współpracy przedsiębiorców oraz terenów pod inwestycje</p> <p>Minimalna wartość projektu 2 mln PLN</p>	

10-15	<p>Spółeczeństwo informacyjne</p>	<p>Tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych na poziomie regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym w zakresie <i>egovernment</i> zwiększających zakres oraz dostępność usług świadczonych drogą elektroniczną (front-office),</p> <p>Budowa zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania w administracji publicznej na poziomie regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym (back-office).</p> <p>Elektroniczne usługi i treści dla biznesu i obywateli – dziedzinowe platformy usług, rozwój zasobów cyfrowych na poziomie regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym.</p>	<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka – Oś priorytetowa 7. Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji</u></p> <p>Projekty o charakterze ponadregionalnym realizowane przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe, - instytucje prowadzące państwowe ewidencje i rejestry na podstawie ustaw, - konsorcja jednostek administracji publicznej z przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi, organami samorządu zawodowego lub jednostkami badawczo – rozwojowymi. <p>Charakter ogólnokrajowy lub ponadregionalny, tj. niezależnie od miejsca lokalizacji projektu ich efekty są dostępne co najmniej dla więcej niż 1 województwa.</p>	
		<p>E-usługi, wsparcie wdrażania ICT w przedsiębiorstwach oraz zapewnienie szerokiego dostępu i wykorzystania technik ICT dla MŚP, platformy na poziomie regionalnym i lokalnym</p> <p>Wsparcie dla mikro- i małych przedsiębiorstw działających min. 12 miesięcy, realizujących projekty ICT.</p> <p>Wsparcie średnich przedsiębiorstw – bez ograniczenia czasu działalności (demarkacja dotyczy jedynie mikro- i małych przedsiębiorstw).</p> <p>Demarkacja na podstawie rodzaju i okresu prowadzenia działalności gospodarczej, typu i wartości projektu.</p>	<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka – Oś priorytetowa 8. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki</u></p> <p><u>8.1 Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej</u></p> <p>Wsparcie dla mikro- i małych przedsiębiorstw prowadzących działalność nie dłużej niż 1 rok od dnia rejestracji. Wsparcie w formie dotacji na realizację indywidualnych projektów mających na celu świadczenie usług drogą elektroniczną i ewentualne wytworzenie produktów cyfrowych niezbędnych do świadczenia tych usług..</p> <p>Wartość projektów: min. 20 tys. PLN, max. 1 mln PLN.</p> <p>Wsparcie średnich przedsiębiorstw nie będzie możliwe w tym działaniu POIG.</p>	

	<p>Projekty MŚP polegające na wspólnych przedsięwzięciach technicznych i organizacyjnych, których efektem jest realizacja procesów biznesowych w formie elektronicznej obejmujących trzy lub więcej przedsiębiorstwa, nie będą mogły uzyskać wsparcia z RPO.</p>	<p>8.2. Wsparcie wdrażania rozwiązań elektronicznego biznesu typu B2B Wsparcie projektów MŚP w zakresie przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych, których efektem jest realizacja procesów biznesowych w formie elektronicznej obejmujących MŚP (beneficjenta) i dwa lub więcej przedsiębiorstwa.</p> <p>Brak określonej wartości minimalnej i maksymalnej projektów.</p>	
	<p>Budowa szkieletowych i regionalnych sieci szerokopasmowych łączonych z siecią szerokopasmową na poziomie centralnym.</p> <p>Publiczne Punkty Dostępu do Internetu</p>	<p>8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu - e-inclusion Dotacja na pokrycie kosztów dostępu do Internetu (wraz z udostępnieniem komputera i wsparcia technicznego) – bez budowy infrastruktury.</p> <p>Beneficjentami będą urzędy gminy, a grupami docelowymi gospodarstwa domowe spełniające kryterium dochodowe upoważniające do trzymywania wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej oraz w ramach systemu świadczeń rodzinnych, dzieci i młodzież ucząca się z rodzin w trudnej sytuacji materialnej i społecznej uprawniającej do uzyskania stypendiów socjalnych, typowana do otrzymania wsparcia we współpracy ze szkołą oraz/lub ośrodkami pomocy społecznej a także osoby niepełnosprawne ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym.</p> <p>8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili” Projekty obejmują przyłączenie odbiorcy do już istniejącej infrastruktury sieci szkieletowej (połączenie między najbliższym lub najbardziej efektywnym punktem dystrybucji Internetu a użytkownikiem) lub, w razie konieczności, budowę infrastruktury. Wsparcie uzyskują także projekty polegające na dostarczaniu przez MŚP szerokopasmowego Internetu, na etapie tzw. ostatniej mili, jednak wyłącznie na obszarach, gdzie inwestycje w tej dziedzinie nie występowały lub były niewystarczające.</p>	
		<p>PO Kapitał Ludzki Opracowanie założeń systemowych i narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie w administracji oraz nowoczesnych standardów obsługi klienta.</p> <p>Realizacja tego typu projektów będzie skierowana głównie na zwiększenie dostępności i poprawę obsługi klienta oraz wsparcie systemu zarządzania urzędem administracji publicznej. Adresatami tego rodzaju wsparcia będą przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego oraz urzędy kluczowe z punktu widzenia przedsiębiorców.</p>	
	<p>Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego dla celów dydaktycznych w szkołach wyższych</p> <p>Projekty szkół wyższych na terenie całej Polski, nie znajdujące się na liście indykatywnej załączonej do PO LiŚ, projekty nie znajdujące się na liście projektów indywidualnych PO „RPW”.</p> <p>Brak ograniczeń kwotowych</p>	<p>PO Infrastruktura i Środowisko Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego dla celów dydaktycznych w publicznych szkołach wyższych</p> <p>Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p>	

			<p>PO Rozwój Polski Wschodniej Kompleksowy projekt w zakresie społeczeństwa informacyjnego, który swoim zasięgiem obejmował będzie regiony Polski Wschodniej. Projekt składać się będzie z dwóch komponentów dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienia dostępu do Internetu o dużej przepustowości, - podnoszenia kwalifikacji w zakresie wykorzystania Internetu wśród mieszkańców, MŚP i podmiotów publicznych w Polsce Wschodniej. <p>Wartość kompleksowego projektu oszacowano na ok. 1 200 mln PLN</p>	
76 72 63 66 67	Zdrowie	<p>Lokalna i regionalna infrastruktura ochrony zdrowia</p> <p>Demarkacja z PO IŚ przebiega w oparciu o organ założycielski.</p> <p>W RPO wsparcie będzie możliwe dla zakładów opieki zdrowotnej, których organami założycielskimi nie są: minister, centralny organ administracji rządowej, publiczna uczelnia medyczna, publiczna uczelnia prowadząca działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych.</p> <p>W RPO nie będzie wsparcia w zakresie infrastruktury ochrony zdrowia dla organów założycielskich ww. zakładów opieki zdrowotnej.</p> <p>Brak ograniczeń kwotowych.</p>	<p>PO Infrastruktura i Środowisko</p> <p>1. Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym, tzn. wsparcie tych zakładów opieki zdrowotnej, dla których organami założycielskimi są: minister, centralny organ administracji rządowej, publiczna uczelnia medyczna lub publiczna uczelnia prowadząca działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, z wyłączeniem zakładów leczenia uzdrowiskowego. Poza tym beneficjentami mogą być organy założycielskie ww. zakładów opieki zdrowotnej</p> <p>Minimalne wartości projektów: 1 mln PLN – przebudowa, rozbudowa i remont obiektów ochrony zdrowia 400 tys. PLN – zakup sprzętu medycznego</p>	
		<p>W RPO nie będzie wspierane ratownictwo medyczne w zakresie w jakim może być wspierane w ramach PO IiŚ, zgodnie ze Szczegółowym opisem priorytetów PO IiŚ.</p>	<p>2 Infrastruktura ratownictwa medycznego (budynki, sprzęt medyczny, środki transportu sanitarnego, lądowiska, bazy LPR, centra urazowe), gdzie beneficjentami są publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej (udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego, posiadające umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawartą z oddziałem wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia albo udzielające świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych na podstawie innych tytułów), w tym utworzone przez JST. Wsparcie dla wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego.</p> <p>Minimalne wartości projektów: 1 mln PLN – przebudowa, rozbudowa i remont obiektów ochrony zdrowia 400 tys. PLN – zakup sprzętu medycznego 200 tys. PLN – budowa i remont lądowisk 280 tys. PLN – zakup środków transportu sanitarnego</p>	
			<p>PO Kapitał Ludzki (centralny) Działania w obszarze zdrowia będą obejmowały:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawę stanu zdrowia osób pracujących poprzez opracowywanie programów profilaktycznych i programów wspierających powrót do pracy, 2. Podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego, w szczególności pielęgniarek i położnych oraz lekarzy deficytowych specjalności, 3. Podnoszenie jakości w jednostkach służby zdrowia. 	

<p>58 59 60 75</p>	<p>Kultura</p>	<p>Utrzymanie i ochrona dziedzictwa kulturowego o znaczeniu regionalnym i lokalnym.</p> <p>Maksymalna wartość projektu – do 20 mln PLN</p> <p>Dla niektórych beneficjentów oraz typów projektów maksymalna wartość projektu wynosi 4 mln PLN - dla projektów dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konserwacji zabytków ruchomych, • rozwoju zasobów cyfrowych w dziedzinie zasobów bibliotecznych, archiwalnych, filmowych oraz zasobów wirtualnych muzeów, galerii, fonotek, fototek, filmotek, cyfrowych bibliotek, itp., • zabezpieczenia zabytków przed kradzieżą i zniszczeniem oraz projektów realizowanych przez instytucje kultury państwowe i współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego, archiwa państwowe oraz dopuszczone w działaniu typy szkół i uczelni artystycznych. <p>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW.</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <p>1.Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego – projekty o skali większej niż realizowane w regionalnych programach operacyjnych (w tym projekty dotyczące obiektów umieszczonych na liście światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO i Pomniki Prezydenta RP).</p> <p>Minimalna wartość projektu 20 mln PLN, z wyjątkiem projektów dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konserwacji zabytków ruchomych, • rozwoju zasobów cyfrowych w dziedzinie kultury, w tym digitalizacji zabytkowych zasobów bibliotecznych, muzealnych archiwalnych i zbiorów filmowych, • zabezpieczenia zabytków przed kradzieżą i zniszczeniem • tworzenie wirtualnych instytucji kultury (dot.wykorzystania w tym celu zbiorów zabytkowych) • oraz projektów realizowanych przez instytucje kultury państwowe i współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego, archiwa państwowe oraz dopuszczone w działaniu typy szkół i uczelni artystycznych, <p>dla których minimalna wartość projektu wynosi 4 mln PLN.</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> <u>Odnowa wsi:</u></p> <p>Zakres pomocy 1) budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów pełniących funkcje publiczne, społ-kult, rekreacyjne i sportowe, w tym obiektów zabytkowych 2) budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów służ. promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu zachowania dziedzictwa historycznego., tradycji, sztuki oraz kultury</p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana na: projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • w miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys., <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe - 500 tys. PLN na jedna miejscowość.</p> <p>Beneficjent - Gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego.</p>
--------------------------------	-----------------------	--	--	---

		<p><i>Dopuszcza się możliwość realizacji projektów z zakresu kultury i dziedzictwa kulturowego o wartości powyżej 20 mln PLN lub 4 mln PLN zgodnie z linią demarkacyjną, w przypadku, gdy na „listach projektów indywidualnych dla samorządów”, umieszczonych w poszczególnych RPO, zostaną umieszczone takie projekty, a ich realizacja w istotny sposób przyczyni się do wzrostu gospodarczego lub rozwoju regionów.</i></p>		<p><i>Oś IV LEADER – Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju</i></p> <p>Zakres pomocy Przewiduje się udzielenie pomocy:</p> <p>1) dla działań mieszczących się w ramach działań Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej - tak jak określono dla działań Osi 3,</p> <p>2) dla małych projektów, działania mogą dotyczyć:</p> <p>a) promocji i rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocji lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego,</p> <p>b) organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych na obszarze objętym działalnością LGD,</p> <p>c) zakupu strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, zespołów folklorystycznych oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje,</p> <p>d) inwestycji służących utrzymaniu i kultywowaniu tradycyjnych zawodów i rzemiosła oraz inwestycji służących wspieraniu twórczości lokalnej lub ludowej.</p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana na projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo - miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 20 tys. mieszkańców, albo - miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</p> <p>Kryterium finansowe dla „małych projektów” – 25 tys. PLN na projekt.</p> <p>Beneficjent – osoba fizyczna zameldowana lub posiadająca siedzibę na obszarze LGD, jeśli prowadzi działalność gospodarczą, organizacja pozarządowa, osoba prawna i jednostka organizacyjna kościoła lub związku wyznaniowego, posiadająca siedzibę lub działająca na obszarze LGD.”</p>
--	--	--	--	--

	<p>2. Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu regionalnym i lokalnym</p> <p>Maksymalna wartość projektu – do 20 mln PLN.</p> <p>Dla niektórych beneficjentów oraz typów projektów maksymalna wartość projektu wynosi 4 mln PLN - dla projektów dla których beneficjentami są instytucje kultury państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego oraz archiwa państwowe.</p> <p><i>Dopuszcza się możliwość realizacji projektów z zakresu kultury i dziedzictwa kulturowego o wartości powyżej 20 mln PLN lub 4 mln PLN zgodnie z linią demarkacyjną, w przypadku, gdy na „listach projektów indywidualnych dla samorządów”, umieszczonych w poszczególnych RPO, zostaną umieszczone takie projekty, a ich realizacja w istotny sposób przyczyni się do wzrostu gospodarczego lub rozwoju regionów.</i></p>	<p>2. Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym</p> <p>Minimalna wartość projektu 20 mln PLN z wyjątkiem projektów dla których beneficjentami są instytucje kultury państwowe oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego oraz archiwa państwowe, dla których minimalna wartość projektu wynosi 4 mln PLN.</p>	<p>PO „Ryby”</p> <p>Remont, przebudowa i wyposażenie obiektów, bezpośrednio związanych z rybnictwem i dziedzictwem architektonicznym lub służących utrzymaniu atrakcyjności obszarów zależnych głównie od rybnictwa (np. muzea rybackie, tradycyjne maszoperie, „domy rybaka”, osady rybackie, etc.).</p> <p>Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby.</p> <p>Beneficjent: „Grupa Lokalna” na terenie „obszarów zależnych od rybnictwa”</p>
	<p>3. Rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego.</p> <p>Maksymalna wartość projektu poniżej 4 mln PLN.</p> <p>Maksymalna wartość projektu realizowanego przez partnerstwa poniżej 20 mln PLN.</p>	<p>3. Rozwój infrastruktury szkolnictwa artystycznego</p> <p>Minimalna wartość projektu wynosi 4 mln PLN.</p> <p>Minimalna wartość projektu realizowanego przez partnerstwa - 20 mln PLN.</p>	
	<p>4. Kultura i dziedzictwo kulturowe jako element rewitalizacji w miastach.</p>		
	<p>5. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w dziedzinie kultury.</p> <p>Opracowanie i utworzenie systemu informacji kulturalnej, promocja dziedzictwa kulturowego</p>		

<p>55 56 57</p>	<p>Turystyka</p>	<p>1. Budowa i modernizacja lokalnej i regionalnej infrastruktury turystycznej, turystyka jako element rewitalizacji w miastach, turystyka biznesowa; tworzenie nowych oraz rozwój istniejących centrów wystawienniczych i kongresowych z wyłączeniem projektów zidentyfikowanych do realizacji w ramach PO RPW – projekty punktowe.</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW.</u></p>	<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka</u> <u>Działanie 6.4 Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym</u> Wsparcie dla kompleksowych projektów z zakresu budowy produktów turystycznych o znaczeniu ponadregionalnym związanych z organizacją przez Polskę EURO 2012 - projekty znajdujące się na liście projektów indywidualnych do PO IG</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> <u>Odnowa wsi:</u> Możliwość realizacji projektów z zakresu budowy lub remontu, przebudowy publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznej i społ-kult.;</p> <p>Lokalizacja: Pomoc może być przyznana na: projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • w miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe - maksymalnie 500 tys. PLN na jedną miejscowość w okresie realizacji Programu</p> <p>Beneficjent: Gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego.</p>
-------------------------	-------------------------	--	---	--

	<p>2. Tworzenie i rozwój spójnego systemu promocji województwa zwiększającego inwestycyjną oraz turystyczną atrakcyjność jednego regionu. Działanie komplementarne do PO IG</p>	<p><u>Działanie 6.3 Promocja turystycznych walorów Polski</u> Wsparcie udzielone będzie na projekty mające na celu rozwój i promocję konkurencyjnych produktów turystycznych o znaczeniu ponadregionalnym, m.in. w zakresie: tworzenia i obsługi ogólnopolskiego systemu rezerwacji i systemu informacji turystycznej, tworzenia strategii i planów promocji, przeprowadzanie badań i analiz marketingowych, przeprowadzanie kampanii reklamowych, tworzenie, rozwijanie i promocja produktów turystycznych, projekty marketingowe związane z Programem Ambasadorów Kongresów oraz wsparciem miejskich convention bureaus, wspólna promocja, standaryzacja i oznakowanie szlaków turystycznych, system rezerwacji, itp.</p>	<p><u>PO „Ryby”</u> W ramach rybołówstwa śródlądowego, wsparcie będzie udzielane na inwestycje dotyczące budowy i modernizacji urządzeń i infrastruktury w istniejących gospodarstwach rybackich, przeznaczonej do wykonywania rybołówstwa śródlądowego w wodach powierzchniowych jako działalności zarobkowej ukierunkowanej na obsługę, organizację i rozwój turystyki wędkarskiej.</p> <p>W ramach osi priorytetowej 4 – Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa, wsparcie obejmować będzie inwestycje w infrastrukturę drobnego rybactwa i infrastrukturę związaną z turystyką oraz usługami na rzecz społeczności obszarów zależnych od rybactwa oraz propagowanie ekoturystyki i wędkarstwa bez zwiększenia nakładu połowowego.</p> <p>Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby</p>
	<p>3. Budowa i modernizacja infrastruktury uzdrowskiej w tym odbudowa i renowacja architektury zdrojowej.</p> <p>4. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w dziedzinie turystyki.</p> <p>5. Opracowanie i utworzenie systemów i centrów informacji turystycznej.</p> <p>6. Rozwój, modernizacja i wyposażenie obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form wypoczynku.</p>	<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Inwestycje infrastrukturalne związane z budową, rozbudową i wyposażeniem obiektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> wystawienniczych i targowych, kongresowych i konferencyjnych (również na terenie miast powiatowych) <p>umożliwiających organizację imprez o charakterze ponadregionalnym i międzynarodowym</p> <p>Minimalna wartość projektu 20 mln PLN (projekty zidentyfikowane na liście projektów indywidualnych PO RPW)</p> <p>Kompleksowy projekt w zakresie promocji turystycznej Polski Wschodniej składający się z dwóch komponentów:</p> <ul style="list-style-type: none"> studium uwarunkowań atrakcyjności turystycznej Polski Wschodniej, w tym analiza segmentów turystyki oraz typów turystów odgrywających kluczową rolę w regionalnych gospodarkach makroregionu; promocja Polski Wschodniej jako miejsca aktywnego wypoczynku oraz atrakcyjnego miejsca do pracy i zamieszkania. 	

75 10 02	Infrastruktura edukacyjna	<p>Infrastruktura szkolnictwa wyższego</p> <p>Projekty szkół wyższych na terenie całej Polski, które nie są wspierane w ramach POIiŚ, projekty nie znajdujące się na liście projektów indywidualnych PO „RPW” .</p> <p>Brak ograniczeń kwotowych</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u> Infrastruktura szkolnictwa wyższego – projekty dotyczące kierunków priorytetowych znajdujące się na liście indykatywnej oraz wybrane w procedurze konkursowej. W przypadku procedury konkursowej, w celu uniknięcia podwójnego finansowania, projekty zostaną sprawdzone poprzez tzw. cross-checking z odpowiednimi RPO i RPW.</p> <p>Infrastruktura dydaktyczna (budynki i wyposażenie) w zakresie nowoczesnych technologii Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN.</p> <p>Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego dla celów dydaktycznych Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Infrastruktura dydaktyczna dotycząca innych kierunków kształcenia niż wymienione w celu działania oraz infrastruktura towarzysząca (np. sportowo-rekreacyjna) wykorzystywana przez studentów Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p>	
			<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka</u> Projekty dotyczące infrastruktury badawczo-rozwojowej w ośrodkach o wysokim potencjale badawczym (m.in. centrach zaawansowanych technologii, centrach doskonałości, laboratoriach świadczących specjalistyczne usługi). Minimalna wartość projektu – 4 mln PLN. Z wyłączeniem projektów wpisanych na listę indykatywną w PO IiŚ i RPO.</p> <p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Projekty w zakresie poprawy infrastruktury edukacyjnej służącej prowadzeniu działalności dydaktycznej na poziomie wyższym na kierunkach przyrodniczo-matematycznych bądź technicznych, a także innych kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, wynikających z regionalnych strategii innowacyjności bądź strategii rozwoju województw. Minimalna wartość projektu 20 mln PLN (projekty zidentyfikowane na liście projektów indywidualnych PO RPW.)</p>	

45 46	Gospodarka wodno-ściekowa	<p>Oczyszczanie ścieków, sieci kanalizacyjne oraz zaopatrzenie w wodę</p> <p>–projekty dotyczące aglomeracji poniżej 15 tys. RLM.</p> <p>Projekty w zakresie gospodarki ściekowej powinny dotyczyć aglomeracji uwzględnionych w KPOŚK lub we właściwych rozporządzeniach wojewodów. IZ RPO podejmuje decyzję, w którym z w/w dokumentów powinna być ujęta aglomeracja.</p> <p>Natomiast po wejściu w życie zaktualizowanego KPOŚK, wsparcie w ramach RPO może dotyczyć tylko aglomeracji uwzględnionych w zaktualizowanym KPOŚK.</p> <p>Zapis nie dotyczy projektów wyłonionych w konkursach, które rozpoczęły się przed dniem wejścia w życie zaktualizowanego KPOŚK.</p> <p>W przypadku projektów dot. kompleksowego uzbrajania terenów inwestycyjnych nie stosuje się kryterium aglomeracji</p> <p>Możliwe wsparcie projektów grupowych tzn. takich, które realizowane są dla kilku aglomeracji, z których każda jest mniejsza niż 15 tys. RLM.</p> <p>W przypadku projektów dotyczących <u>tylko</u> zaopatrzenia w wodę brak ograniczenia wielkości aglomeracji (brak wsparcia tego typu projektów w PO IS).</p> <p>Lokalizacja - demarkacja z PROW na podstawie kryterium z PROW (gminy wiejskie itp.) natomiast demarkacja z PO IS polegać będzie na wielkości aglomeracji (15 tys. RLM).</p> <p>Demarkacja kwotowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na obszarach objętych interwencją PROW: <ul style="list-style-type: none"> ○ projekty powyżej 4 mln PLN ○ projekty poniżej 4 mln PLN – tylko w przypadku gdy gmina nie może już korzystać ze wsparcia z PROW (np. gdy z PROW otrzymała wsparcie na 3,5 mln PLN, a kolejny projekt ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę możliwą do wykorzystania w PROW) <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • na obszarach nie objętych interwencją PROW – bez minimalnej wielkości wsparcia na gminę/wartości projektu. 	<p>PO Infrastruktura i Środowisko</p> <p>Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach uwzględnionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych o wielkości powyżej 15 tys. RLM :</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa, rozbudowa i modernizacja systemów kanalizacji zbiorczej lub/i • budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych; <p>Dodatkowo, w uzasadnionych przypadkach, w zakres projektu może zostać włączona budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę oraz budowa kanalizacji deszczowej (nie przewiduje się wspierania indywidualnych projektów dotyczących systemów zaopatrzenia w wodę lub budowy kanalizacji deszczowej).</p> <p>W przypadku projektów, w których występuje jeden beneficjent środków oraz projekt dotyczy kompleksowego rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej na danym obszarze, dopuszcza się włączenie do zakresu przedsięwzięcia zadań realizowanych w aglomeracjach o RLM od 2 tys. do 15 tys., pod warunkiem, że jedna z aglomeracji ma powyżej 15 tys. RLM</p> <p>W celu zapewnienia odpowiedniej demarkacji i komplementarności działań realizowanych w ramach Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej, zapewniony zostanie system weryfikacji zakresu rzeczowego projektów ubiegających się o wsparcie w ramach PO IiŚ, których zadania kwalifikują się również do wsparcia w ramach PROW 2007-2013. Podstawą weryfikacji będzie oświadczenie Wnioskodawcy składane razem z wnioskiem o dofinansowanie w ramach PO IiŚ do instytucji wdrażającej PO IiŚ oraz zaświadczenie instytucji wdrażającej właściwej dla PROW przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Dodatkowym kryterium przyznania wsparcia będzie stopień przyczyniania się do realizacji Dyrektyw UE.</p>	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Podstawowe usługi dla ludności i gospodarki wiejskiej</p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana na projekty realizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • w miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • w miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Projekty mogą obejmować jedną lub więcej miejscowości.</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe - maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej gminie w okresie realizacji Programu dla gospodarki wodno-ściekowej nie może przekroczyć 4 mln PLN</p> <p>Beneficjent - gmina lub jednostka organizacyjna, dla której organizatorem jest j.s.t. wykonujące zadania określone w Zakresie pomocy.</p>
44	Gospodarka odpadami komunalnymi	<p>Gospodarka odpadami – przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, spójne z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami.</p> <p>Demarkacja z PO IŚ – w RPO przedsięwzięcia obsługujące do 150 tys. mieszkańców.</p> <p>Demarkacja z PROW (dotyczy tylko projektów w zakresie zbioru, segregacji i wywozu odpadów):</p> <ul style="list-style-type: none"> • na obszarach objętych interwencją PROW: <ul style="list-style-type: none"> ○ projekty powyżej 200 tys. PLN ○ projekty poniżej 200 tys. PLN – tylko w przypadku 	<p>PO Infrastruktura i Środowisko</p> <p>Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych (instalacje i systemy obsługujące min. 150 tys. mieszkańców spójne z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania, a także działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami; 2. budowa: 	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Podstawowe usługi dla ludności i gospodarki wiejskiej:</p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana na projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys.

		<p>gdy gmina nie może już korzystać ze wsparcia z PROW (np. gdy z PROW otrzymała wsparcie na 150 tys PLN, a kolejny projekt ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę możliwą do wykorzystania w PROW)</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • na obszarach nie objętych PROW – bez minimalnej wielkości wsparcia na gminę/wartości projektu. <p>Projekty nie objęte zakresem pomocy PROW (czyli wykraczające poza zbiór, segregację i wywóz odpadów), np. składowiska będą realizowane w RPO bez ograniczeń kwotowych ani terytorialnych (zatem dotyczyć ich będzie tylko demarkacja między RPO a PO IS).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych. Jako punkt rozumie się miejsce o powierzchni co najmniej 1500 m² (czyli o powierzchni zapewniającej wjazd samochodów, odbiór kontenerów, magazyn, itd.) wyposażone w pojemniki dostosowane do gromadzenia odpadów zielonych z ogrodów i parków, papieru i tektury, odpadów opakowaniowych ze szkła z podziałem na szkło bezbarwne i kolorowe, tworzywa sztucznych i metali, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlano-remontowych, wraz z budynkami gospodarczymi lub co najmniej wiatami lub miejscami zadaszonymi przystosowanymi do gromadzenia zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków, chemikaliów (farb, lakierów, olejów odpadowych itd.); ogrodzone; zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych; w miejscach, gdzie może nastąpić wyciek substancji niebezpiecznych – odpowiednie zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego; • składowisk (wyłącznie jako element regionalnego zakładu zagospodarowania odpadów), • instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu, w szczególności demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz przetwarzania odpadów z niego powstałych, demontażu mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, sortowania odpadów selektywnie zbieranych, mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów pozostałych po selektywnym zbieraniu odpadów zawierających odpady ulegające biodegradacji, • instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych lub odpadów powstałych w wyniku ich przetwarzania,, • instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii, • instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie <p>Projekty wskazane powyżej powinny zawierać społeczne kampanie edukacyjne związane z gospodarowaniem odpadami.</p>	<p>Projekty mogą obejmować jedną lub więcej miejscowości.</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe - maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej gminie w okresie realizacji Programu dla gospodarki odpadami nie może przekroczyć 200 tys. PLN.</p> <p>Beneficjent - gmina lub jednostka organizacyjna, dla której organizatorem jest j.s.t. wykonujące zadania określone w Zakresie pomocy.</p>
50	Rekultywacja	<p>Rekultywacja terenów zdegradowanych</p> <ul style="list-style-type: none"> • na cele środowiskowe – maksymalna wartość projektu – do 20 mln PLN, • na cele inne niż środowiskowe – bez ograniczeń kwotowych. 	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <p>Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczej i ochrona brzegów morskich.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekultywacja terenów powojennych oraz zdegradowanych przez przemysł i górnictwo (włącznie z działaniami udostępniającymi tereny do rekultywacji – usuwanie min, zanieczyszczeń ropopochodnych i chemicznych), • zabezpieczenie oraz stabilizacja osuwisk, • modernizacja i budowa umocnień brzegowych. <p>Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p>	<p><u>PO „Ryby” 2007-2013</u></p> <p>W ramach PO „Ryby” 2007-2013 wsparcie finansowe przewidziane jest na operacje dotyczące budowy lub instalacji urządzeń stałych lub ruchomych, związanych m. in. z rekultywacją wód śródlądowych, w tym terenów tarła i tras migracyjnych gatunków migrujących, poprzez przywrócenie drożności wodom śródlądowym.”</p>

53	Ochrona przeciwpowodziowa	<p>Zapobieganie powodziom, cele pozarolnicze. Główne typy projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • regulacja cieków wodnych, tworzenie stopni wodnych (wartość projektu do 40 mln PLN), • tworzenie polderów (w tym zalesianie) oraz odtwarzanie naturalnych terenów zalewowych (wartość projektu do 40 mln PLN), • budowa i modernizacja małych zbiorników wielozadaniowych o pojemności mniejszej niż 10 mln m³, • utrzymanie rzek nizinnych, rzek i potoków górskich oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie (wartość projektu do 40 mln PLN), • budowa, modernizacja i poprawa stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych (np. wały, przepompownie, poldery, suche zbiorniki) - wartość projektu do 40 mln PLN, • zwiększanie naturalnej retencji dolin rzecznych z zachowaniem równowagi stanu ekologicznego i technicznego utrzymania rzeki (wartość projektu do 40 mln PLN). 	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <p>Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przywracanie pierwotnego kształtu doliny i koryta cieku poprzez przebudowę wałów, zabiegi biotechniczne, budowę lub przebudowę budowli regulacyjnych (ostrogi, opaski brzegowe itp.), odtworzenie pierwotnej trasy koryta cieku; • budowa ponadregionalnych systemów małej retencji wraz z budową urządzeń piętrzących, modernizacja polderów depresyjnych z budową lub modernizacją przepompowni; • utrzymanie rzek nizinnych, rzek i potoków górskich oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie poprzez budowę oraz modernizację budowli regulacyjnych podłużnych (ostrogi, opaski brzegowe, tamy podłużne) i poprzeczne tj. progi korekcyjne a także ukształtowanie trasy regulacyjnej, budowa lub modernizacja wałów przeciwpowodziowych; • budowa, modernizacja i poprawa stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych (np. wały, przepompownie, poldery, suche zbiorniki); • zwiększanie naturalnej retencji dolin rzecznych z zachowaniem równowagi stanu ekologicznego i technicznego utrzymania rzeki poprzez budowę polderów zalewowych, modernizację wałów przeciwpowodziowych oraz śluz wałowych; • w uzasadnionych przypadkach realizacja wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i stopni wodnych; • modernizacja i budowa nowych zbiorników wielozadaniowych piętrzących wodę (zgodnie z Wytocznymi KE); • w uzasadnionych przypadkach modernizacja i poprawa stanu bezpieczeństwa technicznego urządzeń wodnych; • plany gospodarowania wodami; • budowa i modernizacja systemów odprowadzania wód opadowych i roztopowych do akwenów morskich. <p>Dotyczy zbiorników retencyjnych: Zbiorniki powyżej 10 mln m³</p> <p>Minimalna wartość projektu – 40 mln PLN</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u></p> <p>Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa – Schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi</p> <p>Zakres pomocy - obejmuje budowę urządzeń melioracji wodnych podstawowych dostosowanych do potrzeb ochrony przeciwpowodziowej, z uwzględnieniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, retencji wody i nawodnień użytków rolnych.</p> <p>Beneficjent - Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych</p>
53	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i monitoring jego stanu	<p>Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom ze środków EFRR – projekty do 4 mln PLN</p> <p>Monitoring środowiskowy Wartość projektu poniżej 4 mln PLN</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <p>Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowanie i doskonalenie stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i stwarzanych poważnymi awariami, w tym: wyposażenie w specjalistyczny sprzęt, • zakupy specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii np. samochody ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, samochody ratowniczo - gaśnicze, pompy, łodzie, sprzęt zaplecza socjalnego dla ewakuowanych, nośniki kontenerów z innym sprzętem specjalistycznym, • wsparcie techniczne krajowego systemu reagowania kryzysowego oraz ratowniczo-gaśniczego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego, • realizacja przedsięwzięć w zakresie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń poważnymi awariami. <p>Minimalna wartość projektu - 4 mln PLN</p> <p>Monitoring środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie nowych metod obserwacji i narzędzi wspomagających monitoring i ocenę 	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u></p> <p>Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy i wprowadzanie instrumentów zapobiegawczych</p> <p>Projekty na obszarach leśnych dotkniętych klęską żywiołową bądź negatywnym oddziaływaniem czynników biotycznych (Schemat I) lub na obszarach leśnych nieuszkodzonych, na których istnieje zwiększone zagrożenie wystąpienia pożaru (<u>obszary nadleśnictw zaliczone do I i II kategorii zagrożenia pożarowego</u> - Schemat II)</p> <p>Beneficjent: Jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej - <u>Nadleśnictwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe</u></p>

			<p>stanu środowiska,</p> <ul style="list-style-type: none"> wzmocnienie infrastruktury informacyjnej w zakresie diagnozy stanu wód na potrzeby zrównoważonego gospodarowania wodami, wzmocnienie systemu wytwarzania i udostępniania danych i informacji na potrzeby zarządzania jakością powietrza, wzmocnienie systemu wytwarzania i udostępniania danych i informacji na potrzeby zarządzania hałasem w środowisku, wzmocnienie systemu wytwarzania i udostępniania danych i informacji na potrzeby ochrony przed polami elektromagnetycznymi. <p>Minimalna wartość projektu - 4 mln PLN</p>	
06 54	<p>Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie promocji produktów i procesów przyjaznych dla środowiska</p>	<p>Wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie: systemów zarządzania środowiskowego racjonalizacji gospodarki zasobami i odpadami, gospodarki wodno – ściekowej, ochrony powietrza, gospodarowania odpadami przemysłowymi lub niebezpiecznymi, wdrażania najlepszych dostępnych technik. Wartość projektu poniżej 8 mln PLN</p> <p>W ramach RPO dopuszczalne jest wsparcie dla przetwórstwa produktów rolnych i obrotu tymi produktami, z zastrzeżeniem działalności określonych kodami PKD, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2007 nr 200 poz. 1444, z późn. zm.).</p> <p>Wsparcie rozwoju istniejących mikroprzedsiębiorstw: - na obszarach nie objętych PROW – każda działalność - na obszarach objętych PROW – zakres działalności poza wymienionymi w projekcie rozporządzenia MRiRW.</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <p>Wsparcie dla MŚP oraz dużych przedsiębiorstw w zakresie systemów zarządzania środowiskowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> publikacja materiałów promujących wprowadzenie systemów zarządzania środowiskowego; wykonanie audytu niezbędnego dla uzyskania certyfikatu/dokonania rejestracji; projekty dostosowawcze dla przedsiębiorstw, warunkujące uzyskanie certyfikatu; doradztwo związane z uzyskaniem certyfikatu/dokonaniem rejestracji <p>Dla małych i średnich przedsiębiorstw, minimalna wartość projektu – 8 mln PLN. Dla dużych przedsiębiorstw – bez ograniczeń kwotowych.</p> <p>Wsparcie dla MŚP oraz dużych przedsiębiorstw w zakresie: racjonalizacji gospodarki zasobami i odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> zastępowanie surowców pierwotnych surowcami wtórnymi z odpadów; ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów; ograniczanie zużycia surowców naturalnych, w tym wody oraz ograniczenia zużycia energii (z wyłączeniem produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji). <p>Dla małych i średnich przedsiębiorstw, minimalna wartość projektu – 8 mln PLN. Dla dużych przedsiębiorstw – bez ograniczeń kwotowych</p> <p>Wsparcie dla MŚP oraz dużych przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT):</p> <ul style="list-style-type: none"> zmiany technologii służące eliminowaniu szkodliwych oddziaływań i uciążliwości poprzez zapobieganie emisjom do środowiska; zmiany technologii służące zmniejszeniu zapotrzebowania na energię, wodę oraz surowce, ze szczególnym uwzględnieniem wtórnego wykorzystania ciepła odpadowego oraz eliminacji wytwarzania odpadów; zmiany technologii ukierunkowane na ograniczenie wielkości emisji niektórych substancji i energii do poziomu określonego w przepisach krajowych i wspólnotowych oraz w dokumentach referencyjnych BAT; inwestycje w urządzenia ograniczające emisje do środowiska (tzw. urządzenia „końca rury”), których zastosowanie jest niezbędne dla spełnienia zaostrzających się standardów emisyjnych lub granicznych wielkości emisji; inwestycje w celu spełnienia wymogów pozwolenia zintegrowanego. <p>Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> inwestycje mające na celu zmniejszenie zużycia wody oraz ilości substancji niebezpiecznych odprowadzanych wraz ze ściekami; budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych; 	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u></p> <p>Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej:</p> <p>Zakres pomocy Modernizacja lub budowa zakładów przetwórstwa produktów rolnych lub infrastruktury handlu hurtowego produktami rolnymi</p> <p>Projekty, dotyczące przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych objętych załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich, w tym projekty dotyczące produkcji bioetanolu i czystego oleju roślinnego, z wyłączeniem produktów rybnych.</p> <p>Kwalifikują się przedsięwzięcia, z zakresu przetwórstwa, w których produkty rolne (załącznikowe) są na wejściu i wyjściu.</p> <p>Kryterium finansowe - maksymalna wysokość pomocy, przyznana w okresie realizacji PROW jednemu beneficjentowi, wynosi 20 mln PLN.</p> <p>Beneficjent - małe lub średnie przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 750 pracowników, lub przedsiębiorstwa, których obroty nie przekraczają równowartości w zł 200 mln euro.</p> <p>Działanie – Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</p> <p>Zakres pomocy Pomocy udziela się z tytułu inwestycji w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; usług dla ludności; sprzedaży hurtowej i detalicznej; rzemiosła lub rękodzielnictwa robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych; usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;

			<p>Dla małych i średnich przedsiębiorstw, minimalna wartość projektu – 8 mln PLN. Dla dużych przedsiębiorstw – bez ograniczeń kwotowych</p> <p>Wsparcie dla MŚP oraz dużych przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inwestycje w zakresie ochrony powietrza i dostosowanie do istniejących instalacji do wymagań wynikających z dyrektywy 2001/80/WE • modernizacja lub rozbudowa obiektów systemów spalania paliw i systemów ciepłowniczych; • modernizacja urządzeń lub wyposażenie obiektów spalania paliw w urządzenia lub instalacje do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych; • konwersja obiektów spalania paliw na rozwiązania przyjazne środowisku. <p>Wsparcie MŚP oraz dużych przedsiębiorstw w zakresie gospodarowania odpadami przemysłowymi lub niebezpiecznymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do odzysku, w tym recyklingu lub unieszkodliwiania odpadów poużytkowych lub niebezpiecznych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów, które mogą pełnić funkcje usługowe, zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami, dla położonych w pobliżu jednostek gospodarczych, które nie mogą uniknąć wytwarzania podobnych typów odpadów; 2. budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do przekształcania odpadów w celu ułatwienia magazynowania i transportu odpadów oraz przygotowania ich do odzysku lub unieszkodliwiania; 3. budowa, rozbudowa lub modernizacja instalacji do zbierania lub magazynowania odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych. <p>Z pomocy wyłączone są przedsiębiorstwa wymienione w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego art. 35 ust. 3 pkt b oraz przedsiębiorstwa zajmujące się przetwórstwem ryb, które zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub posiadają obrót niższy niż 200 mln euro.</p> <p>W PO IiŚ ze wsparcia zostały także wyłączone przedsiębiorstwa kwalifikujące się do wsparcia w ramach PROW tj. zatrudniające mniej niż 750 pracowników, lub przedsiębiorstwa, których obroty nie przekraczają równowartości 200 mln euro rocznie objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).</p> <p>Dla małych i średnich przedsiębiorstw, minimalna wartość projektu – 8 mln PLN. Dla dużych przedsiębiorstw – bez ograniczeń kwotowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 7) usług transportowych 8) usług komunalnych; 9) przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; 10) magazynowania lub przechowywania towarów; 11) wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy; 12) rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana jeżeli: działalność, której dotyczy projekt, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to nie dotyczy projektów realizowanych w ramach Osi IV.</p> <p>Kryterium finansowe – maksymalna wysokość pomocy udzielona jednemu beneficjentowi w gospodarstwie rolnym, w okresie realizacji Programu, nie może przekroczyć 100 tys. PLN.</p> <p>Beneficjent – osoba fizyczna, członek gospodarstwa domowego w gospodarstwie rolnym, która jest ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, który uzyskał w drodze decyzji dopłaty bezpośrednio lub domownik lub małżonek rolnika</p> <p>Działanie – Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw Zakres pomocy Pomocy udziela się z tytułu inwestycji w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; 2) usług dla ludności; 3) sprzedaży hurtowej i detalicznej; 4) rzemiosła lub rękodzielnictwa 5) robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych; 6) usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; 7) usług transportowych 8) usług komunalnych; 9) przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
--	--	--	---	--

				<p>10) magazynowania lub przechowywania towarów; 11) wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy; 12) rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych</p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana jeżeli: siedziba lub oddział lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy oraz, w przypadku projektów związanych z nieruchomością, miejsce położenia nieruchomości, znajdują się: a) w miejscowości należącej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to dotyczy podmiotów innych niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa</p> <p>b) na obszarach wiejskich zgodnie z najszerszą definicją, tj. w miejscowości należącej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to dotyczy grup producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa</p> <p>Kryterium finansowe - wysokość pomocy przyznanej na realizację projektu nie może przekroczyć:</p> <p>1) 100 tys. zł – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu;</p> <p>2) 200 tys. zł – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie powyżej 2 i mniej niż 5 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu;</p> <p>3) 300 tys. zł - jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 5 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu.</p> <p>Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w okresie realizacji Programu nie może przekroczyć 300 tys. zł.</p>
--	--	--	--	--

				<p>W przypadku przetwórstwa produktów rolnych (objętych załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich) lub jadalnych produktów leśnych, maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji Programu, wynosi 100 tys. PLN.</p> <p>Beneficjent - osoba fizyczna lub osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, które prowadzą działalność jako mikroprzedsiębiorstw zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro.</p>
				<p><u>PO „Ryby”</u> Wsparcie będzie udzielane w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowywania zakładów przetwórstwa rybnego do obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska z uwzględnieniem zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko; • promocji produktów przetwórstwa rybnego pozyskanych przy pomocy metod mających pozytywny lub jak najmniej negatywny wpływ na środowisko; • inwestycji w chowie i hodowli ryb służących rozwojowi produkcji ryb, utrzymaniu i poprawie rentowności prowadzenia działalności hodowlanej, przy jednoczesnym zachowaniu lub zwiększeniu środowiskowych walorów gospodarstw hodowlanych (ochrona siedlisk, różnorodności biologicznej). • doradztwo i dotacje na <u>rozpoczęcie</u> własnej działalności gospodarczej, tzw. „start-up” dla rybaków poniżej 40 roku życia, którzy nabywają po raz pierwszy częściowe lub całkowite prawo własności do statku rybackiego. Tego rodzaju pomoc („start-up”) z PO Ryby może być również udzielana małym i średnim przedsiębiorstwom (zgodnie z kryteriami art. 35) w sektorze przetwórstwa rybnego. <p>Pomoc finansowa przyznawana będzie wyłącznie dla przedsiębiorstw z kategorii MŚP oraz przedsiębiorstw nieobjętych definicją zawartą w art. 3 lit. f), które zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub posiadają obrót niższy niż 200 mln EUR.</p> <p>Ponadto, inwestycje w zakresie dostosowania dużych przedsiębiorstw przetwórstwa rybnego do wymogów ochrony środowiska powinny być finansowane z PO IŚ</p> <p>Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie</p>

				zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby
51 54	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	<p>Kampanie promocyjne i informacyjne oraz imprezy masowe o charakterze regionalnym i lokalnym. Maksymalna wartość projektu – do 2 mln PLN</p> <p>Edukacja ekologiczna, w tym budowa centrów edukacji ekologicznej</p> <p>Projekty z zakresu różnorodności gatunkowej, poniżej 400 tys. PLN</p> <p>Projekty z zakresu ochrony siedlisk – poniżej 400 tys. PLN</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ogólnopolskie lub ponadregionalne działania edukacyjne, kampanie informacyjno-promocyjne, imprezy masowe oraz konkursy i festiwale ekologiczne, w tym: kampanie informacyjno-promocyjne, kampanie audiowizualne oraz programy edukacyjne dotyczące ochrony przyrody i wybranych aspektów ochrony środowiska prowadzone z udziałem środków masowego przekazu, społecznych organizacji ekologicznych, w tym badania opinii publicznej ex-ante i ex-post, ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy masowe, których celem jest popularyzacja wiedzy o środowisku oraz kształtowanie proekologicznych postaw społecznych, ogólnopolskie i ponadregionalne konkursy i festiwale ekologiczne. ogólnopolskie lub ponadregionalne szkolenia oraz aktywna edukacja dla grup zawodowych wywierających największy wpływ na przyrodę; działania edukacyjne skierowane do społeczności lokalnych na obszarach chronionych Tworzenie partnerstw oraz moderowanie platform dialogu społecznego na rzecz ochrony środowiska. <p>Minimalna wartość projektów: - kampanie promocyjne oraz imprezy masowe – 2 mln PLN - pozostałe – 400 tys. PLN</p> <p>Ochrona gatunków ex situ, ochrona zasobów genowych oraz budowa centrów rehabilitacji zwierząt w tym::</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrona ex situ gatunków o zagrożonych pulach genowych; realizacja programów ochrony puli genowej krajowych gatunków drzew leśnych, selekcji i testowania potomstwa budowa lub rozbudowa obiektów dla zwierząt i roślin w ogrodach zoologicznych lub w ogrodach botanicznych w ramach krajowych programów ochrony gatunków, budowa ośrodków rehabilitacji zwierząt <p>Minimalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p> <p>Ochrona gatunków i siedlisk in situ w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> usuwanie i ograniczanie niekorzystnych wpływów inwazyjnych gatunków obcych; kształtowanie strefy ekotonów na granicy siedlisk leśnych i nieleśnych; usuwanie nalotu roślinności drzewiastej i krzewiastej na siedliskach nieleśnych; przywracanie właściwych stosunków wodnych siedlisk wodno-błotnych; wykup gruntów kluczowych dla ochrony przyrody i ich renaturalizacja planowanie działań ochronnych, ochrona i odbudowa zdegradowanych siedlisk lądowych i wodnych, w tym morskich zachowanie i poprawa różnorodności biologicznej na terenach niezurbanizowanych ochrona in situ i reintrodukcja gatunków chronionych <p>Minimalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p> <ul style="list-style-type: none"> Opracowanie planów ochrony opracowanie dokumentacji niezbędnej do zarządzania obszarami specjalnej ochrony ptaków i specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 i parków narodowych oraz innych obszarów chronionych opracowanie krajowych programów ochrony wybranych gatunków i siedlisk <p>Minimalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> Modernizacja gospodarstw rolnych:</p> <p>Zakres pomocy Inwestycje mające na celu poprawę wyników ekonomicznych lub <u>ochronę środowiska naturalnego</u>, poprawę higieny produkcji, zapewnienie odpowiednich warunków pracy lub warunków utrzymania zwierząt w <u>gospodarstwach rolnych</u> - inwestycje dotyczące działalności rolniczej, tj. produkcji roślinnej lub zwierzęcej, z wyłączeniem produkcji <u>leśnej i rybnej</u></p> <p>Kryterium finansowe - maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania, w okresie realizacji PROW, nie może przekroczyć 300 tys PLN. Do realizacji mogą być przyjęte projekty, których wysokość kosztów kwalifikowalnych będzie wynosiła powyżej 20 tys. PLN. Ograniczenie to nie dotyczy projektów obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do składowania nawozów naturalnych lub projektów związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.</p> <p>Beneficjent – osoba fizyczna, osoba prawna, spółka osobowa, prowadząca działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.</p> <p>Działanie - Program rolnośrodowiskowy</p> <p>Zakres pomocy Schemat I - Płatności dla obszarów Natura 2000 oraz związanych z wdrożeniem Ramowej Dyrektywy Wodnej Wsparcie udzielane będzie rolnikom corocznie, na hektar trwałych użytków zielonych po wykonaniu określonego zestawu zadań zgodnie z wymogami danego wariantu w celu rekompensowania poniesionych kosztów i utraconych dochodów wynikających z niedogodności gospodarowania na obszarach Natura 2000 związanych z wdrażaniem dyrektyw 79/409/EWG i 92/43/EWG.</p> <p>Schemat Płatności dla obszarów Natura 2000 zostanie uruchomiony po sporządzeniu obowiązkowych wymogów dla rolnika w formie planów zarządzania lub w innej równoważnej formie. Do tego momentu Płatności dla obszarów Natura 2000 będą realizowane w ramach działania Programu rolnośrodowiskowego.</p> <p>Beneficjent: Rolnik</p>

		<p>Opracowanie planów ochrony przyrody. Maksymalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p> <p>Budowa małej infrastruktury turystycznej służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w tym: budowa ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń. Maksymalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p> <p>Projekty budowy przejść dla zwierząt i likwidacja barier - poniżej 2 mln PLN</p>	<p>Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w tym: budowa ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń. Minimalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p> <p>Budowa centrum przetrzymywania gatunków CITES Minimalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p> <p>Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przywracanie drożności i funkcjonowania ekologicznych korytarzy lądowych w tym korytarzy umożliwiających funkcjonowanie sieci Natura 2000. • zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt, które tworzy istniejąca infrastruktura techniczna (za wyjątkiem przepławek dla ryb istotnych z punktu widzenia gospodarczego). <p>Minimalna wartość projektu - 400 tys. W przypadku przejść dla dużych i średnich ssaków, minimalna wartość projektu wynosi - 2 mln PLN.</p> <p>Projekty realizowane na obszarach rolniczych w ramach V priorytetu POIiŚ kwalifikują się projekty, które spełniają jeden z poniższych warunków: Wariant A: Wnioskodawca ze względu na niespełnienie kryteriów formalnych nie ma możliwości skorzystać z płatności rolno-środowiskowych; Wariant B: Dla obszaru, na którym będzie realizowany projekt nie przygotowano planu działalności rolno-środowiskowej i nie jest on objęty płatnościami w ramach pakietów rolno-środowiskowych PROW; Wariant C: Dla obszaru, na którym będzie realizowany projekt został przygotowany plan działalności rolno-środowiskowej i jest on objęty płatnościami w ramach pakietów rolno-środowiskowych PROW, jednak planowane w ramach projektu działania wykraczają poza zakres określony planie działalności rolno-środowiskowej.</p> <p>Projekty realizowane na obszarach wód śródlądowych i morskich oraz tych obszarów Natura 2000, które są bezpośrednio związane z działalnością połowową: W ramach V osi priorytetowej nie mogą być finansowane projekty, które kwalifikują się do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nabrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013”, w tym w szczególności projekty dotyczące budowy/przebudowy przepławek, likwidacji piętrzeń, budowy i instalacji sztucznych tarlisk i sztucznych raf oraz zarybianie węgorzem. Projekty ubiegające się o dofinansowanie mogą zawierać działania związane z budowa/przebudowa przepławek oraz likwidacja piętrzeń pod warunkiem, że są częścią kompleksowych działań dotyczących ochrony gatunków lub siedlisk (np. renaturyzacja cieków) i jednocześnie nie stanowią głównego elementu projektu. W przypadku obszarów Natura 2000 bezpośrednio związanych z działalnością połowową nie mogą być finansowane szkolenia i edukacja dla pracowników instytucji zarządzającej obszarem Natura 2000 oraz infrastruktura (w tym amortyzacja i sprzęt) niezbędna do wykonywania działań ochronnych dla instytucji zarządzającej obszarem Natura 2000.</p> <p>Opracowanie planów ochrony przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie planów ochrony dla obszarów specjalnej ochrony ptaków i specjalnych obszarów ochrony siedlisk; • opracowanie krajowych programów ochrony wybranych gatunków lub siedlisk 	
--	--	--	---	--

			<p>przyrodniczych</p> <p>Minimalna wartość projektu - 400 tys. PLN</p>	
				<p><u>PO „Ryby”</u></p> <p>Wsparcie finansowe na:</p> <p>1. propagowanie zrównoważonej akwakultury zgodnej ze szczególnymi ograniczeniami związanymi z ochroną środowiska, wynikającymi z wyznaczenia obszarów ochrony należących do sieci Natura 2000,.</p> <p>Beneficjenci: podmioty publiczne lub półpubliczne; organizacje handlowe i inne podmioty wyznaczone w tym celu przez instytucję zarządzającą, w tym organizacje pozarządowe.</p> <p>Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wtycznych do PO Ryby</p>
33-43	Energetyka	<p>Budowa małych i średnich jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu</p> <p>Maksymalna wartość projektu – 10 mln PLN</p> <p>Projekty dotyczące lokalnej i regionalnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej</p> <p>Maksymalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Budowa nowych oraz modernizacja istniejących sieci ciepłowniczych.</p> <p>Maksymalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.</p> <p>Maksymalna wartość projektu – 10 mln PLN</p> <p>Projekty dotyczące odnawialnych źródeł energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii odnawialnej, • inwestycje wykorzystujące nowoczesne technologie oraz know how w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, <p>Maksymalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu dla inwestycji w zakresie</p>	<p><u>PO Infrastruktura i Środowisko</u></p> <p><u>Wytwarzanie energii:</u></p> <p>Inwestycje w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu spełniających wymogi wysokosprawnej kogeneracji oraz budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania ciepła w wyniku której jednostki te zostaną zamienione na jednostki wytwarzania w skojarzeniu spełniających wymogi wysokosprawnej kogeneracji.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 10 mln PLN</p> <p><u>Dystrybucja energii:</u></p> <p>Budowa (w miejsce istniejącej sieci) lub przebudowa sieci dystrybucyjnych średniego, niskiego i wysokiego napięcia mająca na celu ograniczenie strat sieciowych. Budowa (w miejsce istniejącej sieci) lub przebudowa sieci ciepłowniczych oraz węzłów cieplnych poprzez stosowanie energooszczędnych technologii i rozwiązań.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p><u>Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej:</u></p> <p>Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie listy wydatków kwalifikowanych w ramach działania.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 10 mln PLN</p> <p><u>Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych:</u></p> <p>Projekty dotyczące budowy lub zwiększenia mocy jednostek wytwarzania energii elektrycznej wykorzystujących energię wiatru, wody w małych elektrowniach wodnych do 10 MW, biogazu i biomasy, ciepła przy wykorzystaniu energii geotermalnej lub słonecznej.</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u></p> <p>Działanie: Podstawowe usługi dla ludności i gospodarki wiejskiej</p> <p>Wytwarzanie lub dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>Lokalizacja</p> <p>Pomoc może być przyznana na: projekty realizowane w:</p>

	<p>wytwarzania energii elektrycznej z biomasy lub biogazu – 10 mln PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu dla inwestycji w zakresie budowy lub rozbudowy małych elektrowni wodnych – 10 mln PLN</p> <p>Budowa i modernizacja sieci elektroenergetycznych umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych</p> <p>Maksymalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Inwestycje związane z produkcją biopaliw nie będących produktami rolnymi.</p> <p>Maksymalna wartość projektu 20 mln PLN</p> <p>Projekty dotyczące lokalnej i regionalnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji gazu ziemnego</p> <p>Maksymalna wartość projektu – 8 mln PLN</p> <p><u>Demarkacja z PROW w zakresie odnawialnych źródeł energii</u> (dotyczy tylko beneficjentów objętych PROW, czyli gmin lub jednostek organizacyjnych, dla której organizatorem jest j.s.t.):</p> <p>Wartość projektu w RPO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na obszarach objętych PROW: <ul style="list-style-type: none"> ○ minimum 3 mln PLN, ○ poniżej 3 mln PLN – tylko w przypadku gdy gmina nie może już korzystać ze wsparcia z PROW (np. gdy z PROW otrzymała wsparcie na 2,5 mln PLN, a kolejny projekt ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę możliwą do wykorzystania w PROW) • na obszarach nie objętych PROW: bez wartości minimalnej. 	<p>W tym wsparcie będzie obejmować przyłącza jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do najbliższej istniejącej sieci.</p> <p>Budowa zakładów produkujących urządzenia do wytwarzania energii z OZE.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Minimalna wartość projektu dla inwestycji dotyczących małych elektrowni wodnych do 10 MW oraz w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biomasy lub biogazu – 10 mln PLN</p> <p><u>Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych:</u></p> <p>Budowa oraz modernizacja sieci umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Energetycznego.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p>Budowa instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw stanowiących samoistne paliwa, z wyłączeniem produkcji bioetanolu i czystego oleju roślinnego (tj. produktów rolniczych określonych w zał. I do TWE) oraz budowa zakładów produkujących urządzenia do wytwarzania biokomponentów i biopaliw w ww. typach jednostek.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN</p> <p><u>Systemy dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych</u></p> <p>Budowa sieci dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych oraz modernizacja (przebudowa) istniejących sieci dystrybucji. Zakup lub budowa urządzeń i obiektów technicznych zapewniających prawidłową pracę systemów dystrybucyjnych gazu ziemnego i modernizacja istniejących sieci dystrybucji.</p> <p>Minimalna wartość projektu – 8 mln PLN</p>	<ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Projekty mogą obejmować jedną lub więcej miejscowości.</p> <p>Kryterium finansowe - maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej gminie, w okresie realizacji programu, w zakresie wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych nie może przekroczyć 3 mln PLN.</p> <p>Beneficjent - gmina lub jednostka organizacyjna, dla której organizatorem jest j.s.t. wykonująca zadania określone w Zakresie pomocy</p> <p>Zakres pomocy dla działania: Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej Wytwarzanie <u>produktów energetycznych z biomasy</u></p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana jeżeli: działalność, której dotyczy projekt, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, (w przypadku projektów realizowanych w ramach Osi IV LEADER – powyżej 20 tys. mieszkańców) albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium finansowe – maksymalna wysokość pomocy udzielona jednemu beneficjentowi w gospodarstwie rolnym, w okresie realizacji Programu, nie może przekroczyć 100 tys. PLN.</p> <p>Beneficjent - osoba fizyczna, członek gospodarstwa domowego w gospodarstwie rolnym, która jest ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, który uzyskał w drodze decyzji dopłaty bezpośrednie lub domownik lub małżonek rolnika.</p> <p>Zakres pomocy dla działania Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw Wytwarzanie <u>produktów energetycznych z biomasy</u></p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana jeżeli:</p>
--	--	--	---

				<p>siedziba lub oddział lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy oraz, w przypadku projektów związanych z nieruchomością, miejsce położenia nieruchomości, znajdują się:</p> <p>a) w miejscowości należącej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to dotyczy podmiotów innych niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa.</p> <p>b) na obszarach wiejskich zgodnie z najszerszą definicją, tj. w miejscowości należącej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to dotyczy grup producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa</p> <p>Kryterium finansowe – wysokość pomocy przyznanej na realizację projektu nie może przekroczyć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 100 tys. PLN – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu; 2) 200 tys. PLN – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie powyżej 2 i mniej niż 5 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu; 3) 300 tys. PLN – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 5 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu. <p>Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w okresie realizacji Programu nie może przekroczyć 300 tys. PLN.</p> <p>W przypadku przetwórstwa produktów rolnych (objętych załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich) lub jadalnych produktów leśnych, maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji Programu, wynosi 100 tys. PLN.</p>
--	--	--	--	---

				Beneficjent - osoba fizyczna lub osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, które prowadzą działalność jako mikroprzedsiębiorstw zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro.
01 02 03 04 07 62	B+R	<p><u>PO Kapitał Ludzki (regionalny)</u> Regionalne kadry gospodarki</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie tworzenia i rozwijania sieci współpracy i wymiany informacji między naukowcami a przedsiębiorcami, w zakresie innowacji i transferu technologii, w szczególności poprzez kampanie informacyjne i inne działania służące kojarzeniu partnerów i promocji transferu wiedzy i innowacji oraz rozwój systemów komunikowania się i wymiany informacji, stypendia naukowe dla doktorantów kształcących się na kierunkach uznanych za szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju regionu (określonych w Regionalnej Strategii Innowacji),, staże i szkolenia praktyczne pracowników przedsiębiorstw – w jednostkach naukowych oraz pracowników naukowych – w przedsiębiorstwach, promowanie idei przedsiębiorczości akademickiej, szkolenia i doradztwo dla pracowników uczelni i jednostek naukowych, doktorantów, absolwentów uczelni i studentów zamierzających założyć firmę typu spin-off/spin-out. <p>W RPO nie przewiduje się projektów dotyczących realizacji stypendiów dla doktorantów oraz wymiany i staży pracowników przedsiębiorstw i pracowników naukowych.</p> <p><u>PO Kapitał Ludzki (regionalny)</u> Rozwój (tworzenie/aktualizacja) Regionalnych Strategii Innowacji (RSI) poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> studia, analizy, ekspertyzy, wsparcie szkoleniowo-doradcze dla podmiotów odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie RSI, tworzenie i rozbudowa systemów monitorowania RSI <p><u>RPO - nie przewiduje się</u> projektów dotyczących rozwoju RSI.</p> <p><u>RPO – nie przewiduje się</u> wsparcia udziału studentów i doktorantów w realizacji projektów badawczych.</p>	<p><u>PO Kapitał Ludzki (centralny)</u> Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących (projekty systemowe):</p> <ul style="list-style-type: none"> ogólnopolskie projekty o charakterze badawczym, informacyjnym, promocyjnym i upowszechniającym B+R oraz promocja postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych, promowanie i upowszechnianie mobilności międzysektorowej o charakterze ponadregionalnym, ogólnopolskie projekty promocyjne i informacyjne służące rozwojowi współpracy między instytucjami działającymi na rzecz innowacyjności i przedsiębiorcami oraz między samymi przedsiębiorcami. <p><u>PO Kapitał Ludzki (centralny)</u> Szkolnictwo wyższe i nauka Podnoszenie kwalifikacji kadr B+R w zakresie zarządzania badaniami oraz komercjalizacji wyników prac B+R</p>	

		<p>Wsparcie dla projektów celowych</p> <p>W województwach, gdzie zaplanowano taki instrument (zgodnie z obowiązującymi programami pomocowymi regulującymi zasady pomocy publicznej) - analogiczny do działań 1.4 i 4.1 w PO IG - max wartość projektu do 400 tys. PLN.</p> <p>Infrastruktura sfery B+R</p> <p>Inwestycje o wartości projektu do 4 mln PLN. Inwestycje o wartości projektu powyżej 4 mln PLN jeśli są na liście projektów indywidualnych RPO</p> <p>Inwestycje o wartości projektu do 4 mln PLN. Inwestycje o wartości projektu powyżej 4 mln PLN jeśli są na liście projektów indywidualnych RPO</p> <p>Inwestycje o charakterze regionalnym związane z tworzeniem infrastruktury informatycznej nauki.</p> <p>Analogiczne rozwiązanie jak w przypadku projektów celowych</p>	<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka</u></p> <p>Oś priorytetowa 1. <i>Badania i rozwój nowoczesnych technologii</i></p> <p>Działanie 1.2. <i>Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekty aplikacyjne realizowane przez studentów i doktorantów w dziedzinach priorytetowych dla rozwoju gospodarki <p>PO – wsparcie będzie udzielane tylko na udział w realizacji danego projektu badawczego (wraz ze stypendiami dla osób realizujących projekt)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekty, w których uczestniczą studenci i doktoranci, zgodnie z priorytetami wskazanymi w PO IG, realizowane w najlepszych zespołach badawczych w Polsce <p>PO – wsparcie będzie udzielane tylko na udział w realizacji danego projektu badawczego (wraz ze stypendiami dla osób realizujących projekt)</p> <p>Wsparcie dla projektów celowych</p> <p>Działanie 1.4 <i>Wsparcie projektów celowych</i> oraz Działanie 4.1 <i>Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R</i></p> <p>W ramach PO IG przedsiębiorca składa jeden wniosek do połączonych działań 1.4 i 4.1 – spójny projekt na badania prowadzone przez przedsiębiorców (1.4) oraz wdrożenia ich wyników (4.1).</p> <p>Dla województw, które zaplanowały wsparcie w tym zakresie – do PO IG kwalifikują się projekty o wartości min. 400 tys. PLN na działanie 1.4.</p> <p>Dla pozostałych województw – wsparcie w PO IG bez ograniczeń kwotowych.</p> <p>Oś priorytetowa 2. <i>Infrastruktura sfery B+R</i></p> <p>2.1. <i>Rozwój ośrodków o wysokim potencjale badawczym</i></p> <p>Rozwój infrastruktury ośrodków naukowych o wysokim potencjale, specjalistycznych laboratoriów badawczych oraz projektów realizowanych w zakresie Polskiej Mapy Drogowej w dziedzinie Dużych Obiektów Infrastruktury Badawczej, w tym ściśle współpracujących z przedsiębiorcami (laboratoria świadczące specjalistyczne usługi badawcze, Centra Zaawansowanych Technologii i inne) oraz działających na bazie sieci naukowych (m.in. Centrów Doskonałości)</p> <p>PO – dla inwestycji o wartości 4 mln PLN i wyższej. Z wyłączeniem projektów wpisanych na listę projektów indywidualnych w PO IS, RPO i PO RPW</p> <p>2.1.2. Rozwój infrastruktury w specjalistycznych laboratoriach, w tym działających na bazie sieci naukowych (m.in. CD)</p> <p>PO – dla inwestycji o wartości 4 mln PLN i wyższej. Z wyłączeniem projektów wpisanych na listę projektów indywidualnych w PO IS, RPO i PO RPW</p>	
--	--	--	--	--

		<p>Wsparcie zakupu środków trwałych niezbędnych do prowadzenia prac B+R - wartość projektu do 400 tys. PLN</p>	<p>Działanie 2.3. <i>Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury informatycznej nauki</i> Działanie 2.3.1.- Projekty w zakresie rozwoju infrastruktury informatycznej nauki - realizacja projektów o charakterze ponadregionalnym i krajowym finansowana będzie z PO IG. Działanie 2.3.2. Projekty w zakresie rozwoju zasobów informacyjnych nauki w postaci cyfrowej – realizacja projektów tylko w ramach PO IG. Działanie 2.3.3.– Projekty w zakresie rozwoju zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych - realizacja projektów o charakterze ponadregionalnym i krajowym finansowana będzie z PO IG.</p> <p>Oś priorytetowa 4. <i>Inwestycje w innowacyjne przedsiębiorstwa</i> Działanie 4.1 <i>Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R</i> – wyłącznie dla projektów, które uzyskały wsparcie na badania w ramach działania 1.4 PO IG (w ramach którego będą wspierane prace B+R prowadzone przez przedsiębiorców samodzielnie lub we współpracy z jednostkami naukowymi lub na zlecenie przedsiębiorców przez jednostki naukowe), oraz będących drugim etapem przedsięwzięcia pod nazwą Inicjatywa Technologiczna – wg schematu zgodnego z działaniami 1.4 i 4.1</p> <p>Działanie 4.2 <i>Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego.</i> Minimalna wartość projektu inwestycyjnego związanego z nabyciem środków trwałych niezbędnych do prowadzenia prac B+R wynosi 400 tys. PLN Wartość projektu nie przekracza 30 mln PLN).</p> <p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Infrastruktura zaplecza B+R w jednostkach naukowych, wyższych uczelniach, przedsiębiorstwach, jst, organizacjach pozarządowych. Budowa i rozbudowa parków przemysłowych i technologicznych, inkubatorów min. technologicznych, centrów doskonałości, centrów transferu technologii, ośrodków innowacji itp.</p> <p>Tworzenie infrastruktury zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach wraz z zatrudnieniem wykwalifikowanej kadry.</p> <p>Minimalna wartość projektu 12 mln PLN (projekty zidentyfikowane w Indykatorywnym Planie Inwestycyjnym Programu).</p>	
<p>05 08 09 14 57</p>	<p>Polska gospodarka na rynku międzynarodowym</p>	<p>W ramach RPO planowane są przedsięwzięcia komplementarne z zakresu promocji regionalnej i lokalnej gospodarki w kraju i za granicą. W ramach RPO wspierane będą działania obejmujące np. udział przedsiębiorców w targach, wystawach, misjach gospodarczych.</p>	<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka</u> Oś priorytetowa 6. <i>Polska gospodarka na rynku międzynarodowym</i> Działanie 6.1. <i>Paszport do eksportu</i>, obejmuje kompleksowy pakiet usług dla MSP planujących rozpoczęcie bądź poszerzenie działalności eksportowej lub sprzedaży na JRE.</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> „Działania informacyjne i promocyjne” realizowane na całym rynku wspólnotowym przez grupy producentów skupiające podmioty, które aktywnie uczestniczą w systemach jakości żywności w odniesieniu do określonych produktów lub sposobu produkcji co musi być potwierdzone przedstawieniem dokumentów potwierdzających, że grupa producentów, osoby</p>

		<p>W ramach RPO wsparcie prac studyjno-koncepcyjnych dotyczących tworzenia terenów inwestycyjnych o powierzchni poniżej 40 ha oraz uzbrojenia dla terenów inwestycyjnych, niezależnie od powierzchni, jaką zajmują.</p> <p>Propozycja komplementarnego działania w ramach RPO – wsparcie działań w zakresie promocji walorów turystycznych danego regionu.</p> <p>W ramach RPO możliwe jest wsparcie komplementarnego działania dotyczącego promocji marki regionów.</p>	<p>Działanie 6.2. <i>Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych</i> Poddziałanie 6.2.1. Wsparcie dla sieci centrów obsługi inwestora - realizowane tylko na poziomie krajowym. Poddziałania 6.2.2. Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych „od podstaw” - wspieranie prac studyjno – koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów „od podstaw” o powierzchni co najmniej 40 ha (nie dotyczy terenów przygotowywanych w ramach PO RPW).</p> <p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Przygotowanie obszarów produkcyjnych oraz strefy nowoczesnych usług i produkcji – kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje. Minimalna wartość projektu 4 mln PLN (projekty zidentyfikowane w Indykatoryjnym Planie Inwestycyjnym Programu).</p> <p><u>PO Innowacyjna Gospodarka</u> Działanie 6.3. <i>Promocja turystycznych walorów Polski</i> Realizacja działania będzie odbywała się na poziomie krajowym, wsparcie projektów w zakresie rozwoju i promocji konkurencyjnych produktów turystycznych o znaczeniu ponadregionalnym.</p> <p>Działanie 6.5. <i>Rozwój systemu wsparcia polskiej gospodarki na rynku międzynarodowym</i> Realizacja działania ma na celu poprawę wizerunku polskiej gospodarki wśród partnerów międzynarodowych oraz dostępu do informacji o rynkach zagranicznych dla przedsiębiorstw działających w Polsce poprzez budowę internetowego systemu obsługi przedsiębiorców oraz wspieranie inicjatyw istotnych dla promocji polskiej gospodarki. Ze względu na charakter działania ustalono, że jego realizacja będzie odbywała się na poziomie krajowym.</p> <p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Kompleksowy projekt promocyjny obszaru Polski Wschodniej Wartość kompleksowego projektu oszacowano na ok. 40 mln PLN Zaawansowane usługi wsparcia dla tworzenia sieci współpracy przedsiębiorstw np. centra obsługi inwestora etc. Minimalna wartość projektu 2 mln PLN</p>	<p>fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej skupione w tej grupie producentów wytwarzają lub produkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, których dotyczy działanie.</p> <p>Grupa pochodzi z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i działa na podstawie stosownej umowy lub innego właściwego dokumentu określającego jej strukturę, cel i sposób działania.</p> <p>Za grupę producentów nie uznaje się organizacji branżowych i międzybranżowych reprezentujących jeden lub więcej sektorów.</p> <p>Systemy kwalifikujące się do pomocy w ramach mechanizmu jakości.</p> <p>Systemy wspólnotowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> System Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych Oznaczeń Geograficznych w rozumieniu rozporządzenia Rady (EWG) nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych; System Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności w rozumieniu rozporządzenia Rady (EWG) nr 509/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami; produkty rolnictwa ekologicznego w rozumieniu rozporządzenia Rady (EWG) nr 2092/91 z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych. <p>Systemy krajowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> Integrowana produkcja (IP) w rozumieniu ustawy o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94 z późn. zm.); <p>Inne krajowe systemy jakości żywności określone w legislacji krajowej.</p>
--	--	--	--	---

<p>07 08 09</p>	<p>Innowacje, Przedsiębiorczość, Mikroprzedsiębiorstwa</p>	<p>W RPO wsparcie na tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw / start-upów Dopuszcza się także następujący scenariusz: O dofinansowanie ubiega się beneficjent – osoba fizyczna, która składa wniosek aplikacyjny, którego przedmiotem jest inwestycja w nowopowstałą firmę. W przypadku zakwalifikowania wniosku o dofinansowanie, podpisanie umowy o dofinansowanie może nastąpić pod warunkiem założenia firmy (rozpoczęcia działalności gospodarczej) przez beneficjenta.</p> <p><u>Demarkacja z PROW:</u> W RPO wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw: a) wsparcie poza obszarami wiejskimi zdefiniowanymi w PROW - bez minimalnej wielkości wsparcia, każda działalność, b) wsparcie na obszarach wiejskich zdefiniowanych w PROW 2007-2013 w zakresie działalności wykraczającym poza zakres PKD w rozporządzeniu MRiRW – bez minimalnej wielkości wsparcia, c) wsparcie na obszarach wiejskich, zdefiniowanych w PROW 2007-2013, dla projektów o wartości (kwocie) dofinansowania powyżej 300 tys. PLN.</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW.</u></p> <p>Z wyłączeniem osób podlegających ubezpieczeniu w KRUS.</p> <p><u>PO Kapitał Ludzki (regionalny)</u> Wspieranie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia (w tym doradztwo i dotacje na <u>rozpoczęcie</u> własnej działalności gospodarczej). W ramach PO KL środki finansowe są udzielane na rozpoczęcie działalności gospodarczej (<i>start-up</i>) w każdym sektorze gospodarki z uwzględnieniem celu restrukturyzacji obszarów wiejskich związanych z koniecznością promowania reorientacji zawodowej osób odchodzących z rolnictwa. Z wsparcia z EFS w tym zakresie wyłączone są jednak osoby, które otrzymały już wsparcie inwestycyjne z EFRROW lub EFR. EFS w ramach PO KL nie będzie również udzielał wsparcia finansowego związanego z zakładaniem działalności gospodarczej w sektorze rolnictwa.</p> <p>W celu uniknięcia podwójnego finansowania wsparcie inwestycyjne w ramach EFRROW (PROW) i EFRR (RPO) nie będzie mogło być udzielone przed upływem ustalonego okresu karencji (2 lata) podmiotom, które rozpoczęły działalność gospodarczą uzyskując wsparcie EFS.¹</p> <p><u>Doradztwo dla przedsiębiorstw:</u> PO KL – Doradztwo dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie ekonomii, finansów,</p>		<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw Pomocy udziela się podmiotom z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw działających w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; 2) usług dla ludności; 3) sprzedaży hurtowej i detalicznej; 4) rzemiosła lub rękodzielnictwa 5) robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych; 6) usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; 7) usług transportowych 8) usług komunalnych; 9) przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; 10) magazynowania lub przechowywania towarów; 11) wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy; 12) rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych <p>Działalność określona PKD</p> <p>Lokalizacja Pomoc może być przyznana jeżeli: siedziba lub oddział lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy oraz, w przypadku projektów związanych z nieruchomością, miejsce położenia nieruchomości, znajdują się: a) w miejscowości należącej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to dotyczy podmiotów innych niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa</p> <p>b) na obszarach wiejskich zgodnie z najszerszą definicją, tj. w miejscowości należącej do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Kryterium to dotyczy grup producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i</p>
-------------------------	---	--	--	---

	<p>zarządzania zasobami ludzkimi lub rachunkowości, z wyłączeniem doradztwa związanego z procesami inwestycyjnymi - (cross-checking z RPO)</p> <p>RPO – Doradztwo związane przede wszystkim z procesami inwestycyjnymi przedsiębiorstw, - (cross-checking z PO KL)</p> <p>W RPO nie przewiduje się analogicznego kompleksowego instrumentu w zakresie tworzenia na bazie innowacyjnych pomysłów nowych MSP, w tym <i>spin off</i>ów oraz zasilania kapitałowego nowopowstałego MSP</p> <p>W ramach RPO zaplanowano komplementarne instrumenty w zakresie wsparcia funduszy pożyczkowych i poręczeniowych działających na rynku lokalnym i regionalnym.</p> <p>W RPO wsparcie inwestycji do 8 mln PLN</p>		<p>warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów świadczących usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa</p> <p>Kryterium finansowe – wysokość pomocy przyznanej na realizację projektu nie może przekroczyć:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 100 tys. PLN – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie od 1 do 2 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu; 2) 200 tys. PLN – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie powyżej 2 i mniej niż 5 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu; 3) 300 tys. PLN – jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 5 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne), co uzasadnione jest zakresem rzeczowym projektu. <p>Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w okresie realizacji Programu nie może przekroczyć 300 tys. PLN.</p> <p>W przypadku przetwórstwa produktów rolnych (objętych załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich) lub jadalnych produktów leśnych, maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji Programu, wynosi 100 tys. PLN.</p> <p>Beneficjent Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro <u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p>
	<p>W RPO nie przewiduje się analogicznego wsparcia jak w działaniu 4.5 w PO IG</p>	<p>1. UWAGA: powyższy warunek dotyczy projektów realizowanych w ramach programów (PROW, RPO, POKL) w perspektywie 2007-2013</p>	<p>wanie w kierunku działalności nierolniczej Zakres pomocy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) usługi dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa; 2) usługi dla ludności; 3) sprzedaż hurtowa i detaliczna; 4) rzemiosło lub rękodzielnictwo 5) roboty i usługi budowlane oraz instalacyjne; 6) usługi turystyczne oraz związane ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem; 7) usługi transportowe; 8) usługi komunalne; 9) przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych; 10) magazynowanie lub przechowywanie towarów;

	<p>W ramach RPO wspierane będą powiązania kooperacyjne leżące na terenie 1 województwa.</p> <p>W ramach RPO będą wspierane sieci instytucji otoczenia biznesu o zasięgu lokalnym/regionalnym.</p> <p>W ramach RPO komplementarne wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu o zasięgu regionalnym zgodnie z potrzebami wynikającymi ze strategii regionalnych.</p> <p>Wsparcie parków przemysłowych przewiduje się tylko w RPO.</p> <p>Wsparcie parków technologicznych zarówno nowych, jak i już istniejących z zachowaniem kryterium kwotowego - projekty o wartości poniżej 40 mln PLN.</p> <p>Wsparcie w RPO projektów przekraczających wartość 40 mln PLN jest możliwe w przypadku umieszczenia ich na liście kluczowych projektów.</p> <p>Nie przewiduje się analogicznego działania na poziomie regionalnym, jednakże istnieje możliwość kwalifikacji wydatków w zakresie ochrony praw własności intelektualnej jako elementu kompleksowego projektu wspieranego w ramach RPO.</p> <p>Wsparcie w ramach RPO dotyczy wytwarzania produktów nie objętych załącznikiem I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.</p> <p>W ramach RPO dopuszczalne jest wsparcie dla przetwórstwa</p>	<p><u>PO Innowacyjna Gospodarka</u></p> <p>Oś priorytetowa 3. <i>Kapitał dla innowacji</i></p> <p>Działanie 3.1 <i>Inicjowanie działalności innowacyjnej</i></p> <p>Działanie obejmuje kompleksowy instrument w zakresie tworzenia na bazie innowacyjnych pomysłów nowych MSP, w tym <i>spin off</i>ów oraz zasilenia kapitałowego nowopowstałego MSP. Realizacja będzie odbywała się na poziomie krajowym.</p> <p>Działanie 3.2. <i>Wspieranie funduszy kapitału podwyższonego ryzyka</i> (wsparcie przewidziane jedynie na poziomie krajowym, z wyłączeniem 5 województw Polski Wschodniej, korzystających w tym zakresie z instrumentu JEREMIE w PO RPW)</p> <p>Działanie 4.4 <i>Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym</i>.</p> <p>Wspierane będą projekty w których zastosowane rozwiązania są stosowane przez okres nie dłuższy niż 3 lata na świecie bądź posiadających stopień rozprzestrzenienia w danej branży nie przekraczający 15%.</p> <p>Wspierane będą projekty wysokoinnowacyjne o wartości powyżej 8 mln PLN i mniejszej niż 160 mln PLN.</p> <p>Wsparcie będą mogli uzyskać przedsiębiorcy w zakresie zastosowania nowych rozwiązań technologicznych w produkcji i usługach (m.in. zakup niezbędnych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych), w tym prowadzących do zmniejszenia szkodliwego oddziaływania na środowisko (m.in. ograniczania energochłonności)</p> <p>Działanie 4.5 <i>Wsparcie dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki</i> – wsparcie dla przedsiębiorców na nowe inwestycje w sektorze produkcyjnym i usługowym, w tym także centra B+R.</p> <p>Projekty inwestycyjne przedsiębiorców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w sektorze produkcyjnym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ wartość projektu min. 160 mln PLN ▪ tworzące co najmniej 200 nowych miejsc pracy. - w sektorze usługowym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ tworzące co najmniej 200 nowych miejsc pracy, - centra B+R: <ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost zatrudnienia nie mniejszy niż 10 osób personelu B+R. <p>Oś priorytetowa 5. <i>Dyfuzja innowacji</i>:</p> <p>Działanie 5.1. <i>Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym</i> – w ramach PO IG wsparcie dla już istniejących powiązań kooperacyjnych, kluczowych z punktu widzenia całej gospodarki, planujących dalszy rozwój i poszerzanie rynków zbytu Kryteria charakteryzujące projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt zapewni udział co najmniej 10 przedsiębiorców, • nie mniej niż połowa uczestników powiązania kooperacyjnego, na rzecz którego realizowany jest projekt stanowią MSP, • do powiązania kooperacyjnego należy co najmniej jedna organizacja badawcza i co najmniej jedna instytucja otoczenia biznesu, • udział w przychodach ze sprzedaży poza obszar, na którym zlokalizowane jest 	<p>11) wytwarzanie materiałów energetycznych z biomasy;</p> <p>12) rachunkowość, doradztwo lub usługi informatyczne.</p> <p>Lokalizacja</p> <p>Pomoc może być przyznana jeżeli: działalność, której dotyczy projekt, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do</p> <ul style="list-style-type: none"> • gminy wiejskiej, albo • gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców (w przypadku projektów realizowanych w ramach Osi IV LEADER – powyżej 20 tys. mieszkańców), albo • gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p>Beneficjent - osoba fizyczna, członek gospodarstwa domowego w gospodarstwie rolnym, która jest ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, który uzyskał w drodze decyzji dopłaty bezpośrednie lub domownik lub małżonek rolnika.</p> <p>Zwiększanie podstawowej produkcji rolnej i leśnej”</p> <p>Zakres pomocy</p> <p>Modernizacja lub budowa zakładów przetwórstwa produktów rolnych lub infrastruktury handlu hurtowego produktami rolnymi</p> <p>Projekty, dotyczące przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych objętych załącznikiem nr 1 do Traktatu Wspólnot Europejskich, Kwalifikują się przedsiębiorstwa, z zakresu przetwórstwa, w których produkty rolne (załącznikowe) są na wejściu i wyjściu.</p> <p>Kryterium finansowe - maksymalna wysokość pomocy, przyznana w okresie realizacji PROW jednemu beneficjentowi, wynosi 20 mln PLN.</p> <p>Beneficjent - małe lub średnie przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 750 pracowników, lub przedsiębiorstwa, których obroty nie przekraczają równowartości w zł 200 mln euro.</p> <hr/> <p>PO „Ryby”</p> <p>Pomoc na projekty obejmujące m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę, rozbudowę, modernizację i wyposażenie przedsiębiorstw projekty szkoleniowe, a także projekty polegające na wprowadzaniu innowacyjnych i proekologicznych procesów technologicznych oraz rozwiązań technicznych, a także rozwiązań organizacyjnych w zakresie
--	--	--	--

	<p>produktów rolnych i obrotu tymi produktami, z zastrzeżeniem działalności określonych kodami PKD, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2007 nr 200 poz. 1444, z późn. zm.).</p>	<p>powiązanie wynosi ogółem co najmniej 30%,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wnioskodawca zapewni równy dostęp do produktu projektu wszystkim członkom powiązania kooperacyjnego, • podstawowym przedmiotem działalności Wnioskodawcy jest realizacja przedsięwzięć na rzecz uczestników powiązania kooperacyjnego oraz na rzecz współpracy uczestników powiązania z jednostkami otoczenia przedsiębiorstw i jednostkami naukowymi. <p>Wsparcie dla już istniejących powiązań kooperacyjnych, kluczowych z punktu widzenia całej gospodarki, planujących dalszy rozwój i poszerzanie rynków zbytu.</p> <p>Działanie 5.2. <i>Wspieranie instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym</i> W ramach działania planowane jest wsparcie sieci IOB świadczących wysokospecjalizowane usługi oraz IOB o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie innowacyjności, w tym promocji działań kooperacyjnych oraz budowy krajowej platformy wymiany informacji pomiędzy sieciami.</p> <p>Działanie 5.3. <i>Wsparcie ośrodków innowacyjności</i> Działanie obejmuje wsparcie nowych oraz już funkcjonujących instytucji otoczenia biznesu (parki technologiczne i inkubatory technologiczne) lub podmiotów skupiających takie instytucje, o zasięgu ponadregionalnym zlokalizowanych w obszarze o wysokim potencjale rozwojowym (projekty te zostały wskazane w liście kluczowych projektów PO IG). Wsparcie otrzymują projekty o wartości równej lub większej od 40 mln PLN. W ramach PO IG nie będą finansowane projekty z województw objętych PO RPW, w tym projekty znajdujące się na liście projektów kluczowych w PO Rozwój Polski Wschodniej oraz poszczególnych RPO.</p> <p>Działanie 5.4 <i>Zarządzanie własnością intelektualną</i> Działanie zakłada udzielanie dotacji dla przedsiębiorców na pokrycie uzyskania praw własności przemysłowej poza granicami Polski oraz działania promocyjne w zakresie własności przemysłowej. Realizacja działania będzie odbywała się na poziomie krajowym. Wartość wsparcia 4 tys. PLN – 2 mln PLN.</p> <p>Pomoc w ramach PO IG dotyczy wytwarzania produktów nie objętych załącznikiem I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W ramach PO IG dopuszczalne jest wsparcie dla przetwórstwa produktów rolnych i obrotu tymi produktami, z zastrzeżeniem działalności określonych kodami PKD, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. 2007 nr 200 poz. 1444, z późn. zm.).</p>	<p>zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności oraz ich certyfikację,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup specjalistycznych środków transportu wewnętrznego i zewnętrznego, między innymi w celu zachowania łańcucha chłodniczego oraz są współfinansowane działania służące zwiększeniu wartości dodanej do produktów przetwórstwa, • produkcję wyrobów wysokiej jakości między innymi dla rynków niszowych, • zwiększanie stopnia wykorzystania nie w pełni eksploatowanych gatunków, produktów ubocznych i odpadów, • produkcję lub wprowadzania do obrotu nowych produktów, stosowania nowych technologii lub opracowywania innowacyjnych metod produkcji. <p>Pomoc udzielana jest w pierwszeństwie mikro i małym przedsiębiorstwom objętym definicją art. 3 lit. f) Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1198/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego oraz przedsiębiorstwom nie objętym tą definicją zatrudniającym poniżej 750 pracowników lub o obrotach niższych niż 200 mln euro. Pomoc nie będzie udzielana nowo tworzonego przedsiębiorstwom.</p> <p>Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby.</p>
		<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Przygotowanie obszarów produkcyjnych oraz strefy nowoczesnych usług i produkcji – kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje. Minimalna wartość projektu 4 mln PLN (projekty zidentyfikowane w Indykatywnym Planie Inwestycyjnym Programu)</p> <p>Wsparcie dla instrumentów inżynierii finansowej polegające na tworzeniu lub powiększeniu kapitału funduszy kapitału załączkowego</p>	

			Środki przeznaczone na ten cel z EFRR – 5 mln euro	
55 - 60	Odnowa i rozwój wsi	<p>Rozwój lokalny:</p> <p>Na obszarach objętych PROW - małe projekty infrastrukturalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o wartości powyżej 500 tys. PLN, • o wartości poniżej 500 tys. PLN tylko w przypadku gdy beneficjent nie może już korzystać ze wsparcia z PROW (np. gdy z PROW dana miejscowość otrzymała wsparcie na 400 tys. PLN, a kolejny projekt beneficjenta z tej miejscowości ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę możliwą do wykorzystania w PROW). • <u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW</u> <p>Na obszarach nie objętych PROW – bez dolnej granicy wartości projektu.</p> <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach PROW</u></p>		<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u> Inwestycje w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) remontu, przebudowy i wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne, społ-kult, rekreacyjne i sportowe, w tym obiekt. zabytkowych 2) remontu, przebudowy i wyposażenia obiektów służ. promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu zachowania dziedzictwa historycznego., tradycji, sztuki oraz kultury; 3) budowy lub remontu, przebudowy publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznej i społ-kult.; 4) zakupu obiektów zabytkowych lub charakter. dla tradycji budownictwa w danym regionie oraz ich adaptację na cele publiczne; 5) odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, obiektów architektury sakralnej i miejsc pamięci. <p>Lokalizacja: Pomoc może być przyznana na: projekty realizowane w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejscowościach należących do gminy wiejskiej, albo • miejscowościach należących do gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców, albo • w miejscowościach gminy miejskiej o liczbie mieszkańców mniejszej niż 5 tys. <p><u>Weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach RPO.</u></p> <p>Kryterium finansowe - maksymalnie 500 tys. PLN na jedną miejscowość w okresie realizacji Programu</p> <p>Beneficjent: Gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościół lub związek wyznaniowy, organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego.</p>

				<p><u>PO „Ryby”</u> Remont, przebudowa i wyposażenie obiektów, bezpośrednio związanych z rybactwem i dziedzictwem architektonicznym lub służących utrzymaniu atrakcyjności obszarów zależnych głównie od rybactwa (np. muzea rybackie, tradycyjne maszoperie, „domy rybaka”, osady rybackie, etc.).</p> <p>Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby</p>
80	<p>Wsparcie inicjatyw lokalnych działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich</p>	<p><u>PO Kapitał Ludzki (regionalny)</u> Wsparcie aktywności lokalnych inicjatyw działających na rzecz: zatrudnienia, integracji społecznej i edukacji.</p> <p>W ramach Priorytetów VI, VII oraz IX przewiduje się wsparcie skierowane do mieszkańców gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. Wsparcie udzielane będzie w formie „małych grantów”.</p> <p>Wsparcie będzie stanowiło uzupełnienie działań realizowanych w ramach PROW (w zakresie pozarolniczym) oraz będzie przygotowywać mieszkańców obszarów wiejskich do zwiększonej aktywności w ramach pozostałych obszarów wsparcia PO KL.</p> <p>Oświadczenie beneficjenta o niefinansowaniu projektu z innych środków publicznych oraz weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie zawarta z nim umowa w ramach PO KL, RPO (w przypadku niektórych województw)</p> <p>Dotacje nie większe niż 50 tys. PLN Beneficjent: gminy wiejskie, miejsko-wiejskie oraz miasta do 25 tys. mieszkańców.</p>	<p><u>PO Rozwój Polski Wschodniej</u> Przedsięwzięcia o zasięgu ponadregionalnym, oparte o wykorzystanie „best practices”, dla budowania stałych platform współpracy podmiotów z Polski Wschodniej.</p>	<p><u>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty kwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach działań osi 4.21 PROW (Wdrażanie projektów współpracy), które będzie podstawowym instrumentem umiędzynarodowienia partnerstw lokalnych <p>Kryteria demarkacyjne z RPO tak jak określono dla działań osi 4.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Małe projekty, tj. projekty przyczyniające się do poprawy jakości życia lub zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD, które nie kwalifikują się do wsparcia w ramach działań osi 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, pod warunkiem spełnienia odpowiednich kryteriów dostępu i wyboru. <p>Oświadczenie beneficjenta o niefinansowaniu projektu z innych środków publicznych oraz weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie została zawarta z nim umowa w ramach Funduszy Strukturalnych.</p> <p>W przypadku PO Ryby oświadczenie beneficjenta o niefinansowaniu projektu z innych środków publicznych.</p> <p>4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja Działanie pobudzające zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój obszarów wiejskich. W ramach tego działania lokalna grupa działania będzie realizowała projekty aktywizujące, animacyjne, promocyjne i szkoleniowe.</p>

				<p>Oświadczenie beneficjenta o niefinansowaniu projektu z innych środków publicznych oraz weryfikacja na poziomie UM czy na dane przedsięwzięcie wnioskodawca nie otrzymał wsparcia/nie zawarta z nim umowa w ramach PO KL, RPO (w przypadku niektórych województw).</p>
				<p>PO „Ryby” Tworzenie i funkcjonowanie Grupy Lokalnych na obszarach zależnych głównie od rybactwa, które realizować będą opracowane przez siebie Lokalne Strategie Rozwoju, mające na celu poprawę sytuacji ekonomicznej obszarów zależnych od rybactwa poprzez wsparcie dywersyfikacji, reorientacji bądź restrukturyzacji gospodarczej i społecznej, w tym m.in. utrzymanie i stworzenie miejsc pracy oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej tych obszarów. Dotyczy to w szczególności osi Leader PROW 2007-2013; wnioski weryfikowane będą na poziomie UM Celem zapobiegania podwójnemu finansowaniu, beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby.</p>
65-71	Zatrudnienie i integracja społeczna	<p>PO Kapitał ludzki (regionalny)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do zatrudnienia poprzez realizację aktywnej polityki rynku pracy • Wsparcie dla inicjatyw prozatrudnieniowych • Wsparcie kobiet na rynku pracy • Wspieranie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia (w tym doradztwo i dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej) • Aktywizacja osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i budowanie otoczenia sprzyjającego aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych • Równość szans dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej 	<p>PO Kapitał ludzki (centralny)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy • Wsparcie systemowe instytucji działających w obszarze pomocy i integracji społecznej • Rozwój systemu informacji, promocji i monitorowania w obszarze zatrudnienia i integracji społecznej. • Ogólnopolskie i ponadregionalne programy skierowane do grup wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym 	<p>PO „Ryby” Działania w zakresie dywersyfikacji poprzez propagowanie zróżnicowanego zatrudnienia rybaków oraz tworzenie dodatkowych miejsc pracy poza sektorem rybackim. Restrukturyzacja, dywersyfikacja i reorientacja działalności gospodarczej, w szczególności przez propagowanie ekoturystyki (art. 44 pkt 1 lit. b), pod warunkiem, że działania te nie powodują zwiększenia nakładu połowowego. W celu całkowitego wyeliminowania ryzyka podwójnego finansowania w ww. portach morskich, potencjalni beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby.</p>

62-64	Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw	<p><u>PO Kapitał ludzki (regionalny)</u> <i>Regionalne kadry gospodarki</i> (realizowane projekty będą miały zasięg regionalny)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rozwoju kadr przedsiębiorstw w regionie • Reorientacja zawodowa i zarządzanie zmianą gospodarczą • Transfer wiedzy <p>Szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu dla:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rolników, leśników i pracowników sektora rolno-spożywczego oraz 2) osób pracujących w sektorze rybackim i rybołówczym - którzy: <ol style="list-style-type: none"> a) szukają zatrudnienia w innych sektorach gospodarki lub b) chcą nabyć nowe kwalifikacje zawodowe lub c) chcą uzupełnić wykształcenie ogólne. <p>Nie będą jednak mogły być finansowane szkolenia mające na celu podwyższanie kwalifikacji w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rolnictwa, leśnictwa, 2) sektora rolno-spożywczego (z wyjątkiem szkoleń o charakterze ogólnym, nie związanych bezpośrednio z rolnictwem, np. BHP, możliwych do finansowania w ramach PO KL) 3) co do zasady – szkolenia zawodowe w sektorze rybactwa, hodowli ryb i przetwórstwa rybnego. <p>Kryteria wsparcia: finansowe i branżowe, zostaną określone przez samorządy województw.</p>	<p><u>PO Kapitał ludzki (centralny)</u> <i>Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki</i> (realizowane będą projekty o zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym, co jest związane m.in. z ponadregionalnym zasięgiem działalności przedsiębiorstw)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie e-learningu na rzecz podnoszenia kwalifikacji kadr przedsiębiorstw oraz rozwoju przedsiębiorczości (ogólnopolskie projekty dotyczące szkoleń e-learningowych; tworzenie, rozwój i aktualizacja ogólnopolskich programów szkoleń e-learningowych) • Wsparcie dla systemu adaptacyjności kadr przedsiębiorstw • Wsparcie instytucji oraz ich sieci świadczących usługi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości (np. sieci Krajowego Systemu Usług), • Wsparcie dla instytucji świadczących usługi dla przedsiębiorstw i osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą. 	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Szkolenia zawodowe dla rolników i posiadaczy lasów Dokształcanie zawodowe rolników i posiadaczy lasów.</p> <hr/> <p><u>PO „Ryby”</u> Dokształcanie kwalifikacji zawodowych lub rozwój nowych metod i narzędzi szkoleniowych osób zatrudnionych w sektorze rybackim. Finansowane będą szkolenia mające na celu podwyższanie kwalifikacji w zakresie szkoleń zawodowe w sektorze rybackim (w szczególności: rybołówstwo, chów i hodowla ryb i przetwórstwa rybnego).</p> <p>W celu całkowitego wyeliminowania ryzyka podwójnego finansowania w ww. portach morskich, potencjalni beneficjenci będą zobowiązani składać oświadczenia o niefinansowaniu określonej inwestycji z innego programu operacyjnego. Wymóg w tym zakresie zostanie umieszczony w odpowiednich przepisach krajowych lub wytycznych do PO Ryby.</p>
72-73	Wykształcenie i kompetencje	<p><u>PO Kapitał ludzki (regionalny)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i upowszechnienie edukacji przedszkolnej • Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych obejmują zajęcia dodatkowe dla uczniów, wyrównujące ich szanse edukacyjne i rozwijające kompetencje kluczowe • Stypendia i pomoc materialna dla uczniów • Dostosowywanie kształcenia w systemie oświaty do potrzeb regionalnych i lokalnych rynków pracy • Podnoszenie kwalifikacji kadr systemu edukacji • Upowszechnienie kształcenia ustawicznego 	<p><u>PO Kapitał ludzki (centralny)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektywne zarządzanie systemem edukacji • Dostosowanie programów i kierunków nauczania do wymogów rynku pracy i nowoczesnej gospodarki • Ogólnopolskie programy rozwoju kompetencji kluczowych uczniów i słuchaczy systemu oświaty • Programy rozwoju szkół wyższych • Efektywny system kształcenia i zatrudniania kadr systemu edukacji 	
81-86	Dobre państwo		<p><u>PO Kapitał ludzki (centralny)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza kondycji administracji publicznej • Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych • Modernizacja procesów zarządzania w administracji publicznej • Wzrost kompetencji kadr sektora publicznego • Współpraca pomiędzy sektorem publicznym a partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi oraz rozwój wsparcia dla partnerów społecznych • Przygotowanie organizacji pozarządowych do roli aktywnego partnera administracji publicznej 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie dla instytucji wymiaru sprawiedliwości w zakresie poprawy jakości świadczonych usług <p><u>PO Pomoc techniczna</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Koszty podnoszenia kompetencji pracowników na poziomie NSRO/POPT • Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych tylko w zakresie instytucji odpowiedzialnych za realizację NSRO/PO • Modernizacja procesów zarządzania w administracji publicznej w zakresie realizacji NSRO/PO • Współpraca z organizacjami pozarządowymi i partnerami społeczno-gospodarczymi w zakresie promocji i informacji NSRO oraz wsparcia zadań związanych z realizacją NSRO <p>Projekty innowacyjne i ponadnarodowe związane z realizacją NSRO/PO</p>	
<p>UWAGI: PO Ryby – Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”</p>				

Dopuszcza się odstępstwa od ww. linii demarkacyjnej wobec następujących projektów:

a) realizowanych w RPO w ramach „mechanizmu kompensacyjnego” na terenie województw łódzkiego i śląskiego, tj:

1. Budowa trasy „Górna” na odc. od Al. Włókniarzy do ul. Rzgowskiej Etap I – odc. Rzgowska – Paradna
2. Przebudowa odcinka drogi krajowej nr 52 (ul. Wyzwolenia/Niepodległości) w Bielsku – Białej,

które obejmują przejazdy przez miasta na prawach powiatów;

b) projektów w RPO województwa Lubelskiego, które dotyczą odcinków dróg krajowych w miastach: Lublin, Zamość, Chełm, Biała Podlaska.

c) realizowanych w RPO w ramach „mechanizmu kompensacyjnego” na terenie województwa wielkopolskiego, tj:

1. Budowa trasy tramwajowej Os. Lecha – Franowo wraz z nową zajezdnią tramwajową na Franowie oraz modernizacja trasy tramwajowej Kórnicka – Os. Lecha – Rondo Żegrze w Poznaniu,
2. Przygotowanie projektu: Przedłużenie trasy tramwajowej od Zawad do stacji kolejowej Poznań Wschód,

których beneficjentem jest Miasto Poznań.

d) realizowanych w RPO w ramach „mechanizmu kompensacyjnego” na terenie województwa małopolskiego, tj:

1. Budowa Centralnego Bloku Operacyjnego z Centralną Sterylizatornią i Oddziałem Intensywnej Terapii w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie, którego beneficjentem jest Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie.
2. Zintegrowany projekt o obszarze specjalistycznej medycyny ratunkowej i katastrof Centrum Urazów Ratownictwa Medycznego i Katastrof oraz Zintegrowane Centrum Specjalistycznej Medycyny Ratunkowej, którego beneficjentem jest konsorcjum: Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II i Collegium Medicum UJ.

e) części projektu dotyczącego ochrony wód zlewni rzeki Noteć, którego beneficjentem jest Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Nadnoteckich w Pile, (realizowanej w ramach RPO woj. Wielkopolskiego).

f) projektu Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu pn. *Program leczenia ostrych pęknięć tętniaków aorty i ostrej zatorowości płucnej.*